

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 120 Ft

XII. évfolyam 8. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2005. augusztus

SZENT ISTVÁN KIRÁLYRÓL

István király ezer éve e szent földön született.
Emlékezzünk nagyságára s mondjunk hálaéneket.

Minden magyar énekelje országa, népe óhaját:
Üdvözlégy nagy király!
Áldásoddal újra él szíveinkben a remény,
szíveinkben a remény.

Messzi földről jött a népünk, itt keresett új hazát,
István király építé fel magyaroknak államát!

Lázadókkal csatát vívott, legyőzte a vad pogányt,
békét szerzett országának, megvédte a nép jogát.

Szigorú volt a rosszakhoz, ám a jóknak kedvezett,
bölcsességgel kormányozott, szerették az emberek.

István király napnyugtával koldusok közt elvegyült,
kitől kaptak pénzt az este? Ő tudta csak egyedül.

István király messzi földről hívott tudós papokat,
tanítsák az igaz hitre kicsiket és nagyokat.

Egy orgyilkos megtámadta, kezében tör villogott,
ám királyunk életére Isten keze vigyázott.

Élte végén koronáját Szűz Anyának adta át,
kire bízta volna másra ezt a drága szent hazát?

Sírját egyszer felbontotta, majd a késő nemzedék,
Ott találták romlatlanul áldást osztó jobb kezét.

Réthy István

Önök joga van tudni...

Rendkívüli testületi ülést tartott a Képviselő-testület július 14-én. Az ülés napirendjén a hunyai és csárdaszállási általános iskolák és óvodáknak a gyomaendrődi Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola-hoz való csatlakozása szerepelt.

Hunyán jelenleg 21 óvodás és 50 fő iskolás korú, Csárdaszálláson 13 óvodás, és 49 iskolás korú gyermek tanul.

A kényszer szülte ezt a megállapodást. A válság az egyre csökkenő gyermeklétszám, és az idejétmúlt létszámarányos finanszírozás miatt már évek óta tettenérhető. Sajnos, képtelen volt a kormány ezt a problémát is megoldani. A létszámarányos támogatás helyett a feladatfinanszírozási rendszert kellene már végre bevezetni.

A megállapodás alapján a jövőben a két kis település és a gyomaendrődi iskola „társulásban” működik, határozatlan időre szóló a szerződés szerint. A társulás jogi személyiséggel nem rendelkezik, a felek külön pénzalapot nem hoznak létre. Hunya és Csárdaszállás önkormányzatának költségvetésének kell biztosítania azt a hiányzó összeget, amely az oktatási telephely működéséhez a normatív kiegészítéseként szükséges. Ennek meglétét Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselőtestülete a településeken az éves költségvetési rendelet megalkotásakor ellenőrzi. A megállapodás szerint mindkét kistépelésen ott marad egyelőre helyben az iskolai és óvodai oktatás; az oktatási ingatlanok és berendezési tárgyak használatában kerülnek a Gyomaendrőd Város Önkormányzatához, ami köteles a jó gazda gondosságával használni az ingatlant és a tárgyakat. A később beszerzésre kerülő új vagyontárgyak külön elszámolás tárgyát képezik. Az érdemi ügyeket a két telephelyen az ún. „telephelyvezető” látja el.

A további részletkérdések egyelőre kidolgozás alatt vannak, más problémákra is számítani lehet, olyanokra, amelyek még munkaközi anyagként sem kerültek a testületek elé...

Névváltozás: a Városi Gondozási Központban a „Fogyatékosok Klubja” elnevezés helyett a „Rózsakert Ésély Klub elnevezést kell a jövőben használni, és a Mirhóhádi otthon neve: „Őszi Napsugár Idősek Otthona” lett. A testület elfogadta a névváltoztatási kérelmet.

Indulhat a Selyem és Fazekasi út felújítása, mert nyert a város pályázata 49,9 milliót!

Az útfelújítás összesen 86, 2 millió forintba kerül. Tekintve, hogy a felújítás során minőségi változás a zárórteggel vonatkozásában nem lesz, ezért a lakosság mentesül a hozzájárulási költség alól.

Elindult az útfelújítások közbeszerzési pályázata, a műszakilag rossz utak amelyek idén felújításra kerülnek, új aszfaltréteget kapnak 20%-os lakossági költség hozzájárulással:

Zrinyi Miklós (5,8 mill.); Ságvári (1,1 mill.); Batthyányi (1,1 mill.); Besenyszegi (6 mill.); Ady E. (4,3 mill.); Korányi (5,8 mill.); Temető (2,2 mill.); Juhász Gy. (2,8); Madách (3 mill.); Bethlen 3 mill.); Botond (1,2mill.); Jókai (2,1 mill.); Fürst S. (1,4 mill.); Somogyi 1,3 mill.); Körösi Cs. (2,3 mill.); Erkel (4,5 mill.); Kisfaludi (2,2 mill.), összesen: 49,8 millió forint.

A Városfenntartó és Környezetvédelmi Bizottsági ülésen tárgyalásra került az Önkéntes Tűzoltó Egyesület múlt évi beszámolója. Csányi bizottsági elnök úr kérdéseiből kitént hogy számára és a lakosság számára is érthetetlen az a tény, miszerint a múlt évben egyszer sem riasztották az endrődi önkénteseket tüzesethez. Jó, ha tudja a lakosság is, hogy a riasztást a Szarvasi Városi Tűzoltó-parancsnokság tehetné meg, de erre nem került sor a múlt évben. Hogy miért? Erre vonatkozóan vannak elgondolások, de mindenképpen tisztázni kell az érdekeltekkel. A helyi önkéntesek ha riasztották őket, minden esetben előbb oda tudtak érni, hiszen 20 km-es előnyük van. 2003-ban 35 esetben voltak tűz- és más káreseményekhez riasztva. Sajnos igaz az a helyzet, hogy nincs állandó ügyelet, mert nincs rá pénzforrás...

A testületi ülésre kiegészítő anyagot kért a bizottság, ami főleg a kialakult problémák elhárítására vonatkozik.

Dél-Alföld 225 települése, köztünk városunk is csatlakozott az ivóvízminőség javítási beruházási programhoz, amelyre a települések Önkormányzati társulást hoznak létre, és a beruházási

költségek 10%-át kell vállalniuk, a költség többi része az Európai Unió Kohéziós Alapokból és hazai társfinanszírozásból az ígérvények alapján nagy valószínűség szerint rendelkezésre fog állni. A beruházás során eljutnak a fogyasztási pontok és a csőhálózat felújításához is. Reményeink szerint javulni fog az ivóvíz minősége, és a felszíni, illetve a felszín alatti vizekben oldott kémiai anyagok, amelyek nagy mértékű egészségügyi kockázatot jelentenek, mint az arzén, ammónium, vas, mangán, fluorid, jodid, bór, peszticidek az elfogadható értékre kerülnek.

Az Öregszozó Idősek Otthona épületének bővítését jóváhagyta a bizottság, amelynek értelmében, 4 szoba, összesen 10 új férőhely, valamint egy 10x10,5 m méretű társalgó kerül kialakításra, részben saját rezsizs beruházásban, részben önkormányzati támogatással. A beruházás tervezett költsége 15,5 millió forint.

A volt Kisegítő Iskola, a Fő ú. 5. sz. (Kalmár ház, vagy később pártbizottság székház) bérleménybe kerül, Szunyog Antal háztartási gépek javítását tervezi a bérleményben.

A Csejti pusztán az emlékmű állításhoz hozzájárul az önkormányzat azzal, hogy átadja a tulajdonában lévő 4-5 négyzetméteres területet (ahol az országzászló alapja volt) és még 2-3 köbméterbetont is biztosít.

Császárné Gyuricza Éva
képviselő

AUGUSZTUS 20-IKI SOKADALOM, HALFŐZŐ VERSENY PROGRAMJA AZ ENDRŐDI LIGETBEN

AUGUSZTUS 19

- 15-15³⁰ Műsorismertetés (Nyíri Dóra)
- 15³⁰-16 Műsor: A Roma Közösségi Ház szervezésében
- 16-16³⁰ Műsor: A Roma Közösségi Ház szervezésében
- 16³⁰-17 Körösmenti Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Gyomika és Néptánc Együttes
- 17-17³⁰ Kner Táncsoport
- 17³⁰-18 Kner Táncsoport
- 18-18³⁰ Sándor Teréz musical előadás
- 18³⁰-19 Rumba táncklub
- 19-20 Mazsorették
- 20-21 Horváth Béla MEGASZTÁR
- 21-22 BON-BON EGYÜTTES
- 22- NOSZTALGIA DISCO

15-19 ARCFESTÉS

AUGUSZTUS 20

- 7-8 Regisztráció
 - 8-13 Halfőzőverseny
 - 11-13 A verseny zsűrizése
-
- 10-10³⁰ Műsorismertetés: MAKSA ZOLTÁN
 - 10³⁰-11 Sándor Teréz népdalcsoport
 - 11-11³⁰ Rumba táncklub
 - 11³⁰-12 Körösmenti Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
modern tánc
 - 12-12³⁰ KENYÉRSZENTELÉS
Beszédet mond: Dr. Dávid Imre polgármester
 - 12³⁰-14 Jó ebédhez szól a nóta (cigányzene)
 - 14-15 Mese óriásbábokkal (Sinka Bea)
 - 15-16 Bohóckerék (Taskó)
 - 16-17 Eredményhirdetés, díjkiosztás
 - 17-17³⁰ Judó bemutató a Gyomaendrődi Judó Club előadásában
 - 17³⁰-18¹⁵ Uhrin Benedek
 - 18¹⁵-19 Maksa Zoltán
 - 19-20 Erika C - Robby D. táncosokkal
 - 20-21 Musical előadás (Marosiné)
 - 21-22 Hair (Ezüst Hold Fényszínház)
 - 22¹⁵-22⁴⁵ Szikora Robi és a Gidák
 - 23-23³⁰ TŰZIJÁTÉK
 - 23³⁰- Nosztalgia Disco
 - 12-19 Arcfestés

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Orbán Viktor július 1-jén Békés megyében járt a nemzeti konzultációs körútján. A nemzeti konzultáció célja, hogy a demokráciát közelebb vigye az emberekhez, és bevonja őket a döntésekbe, fogalmazott a Fidesz elnöke. Elmondta még, hogy az előző és a mostani kormányprogram összefésülhető lett volna, ha a jelenlegi kabinet betartja az ígértét, hogy nem változtatja meg az előző kormányzat jó intézkedéseit. Hangsúlyozta továbbá, hogy a magyar érdekeket kell előtérbe helyezni, a magyar föld nem eladó! Orbán Viktor szerint téves az a szemlélet, mely szerint a magyar mezőgazdaság egyenlő az elmaradottsággal. A mezőgazdasági termelésből nehéz megélni, kell hozzá a feldolgozóipar és a kereskedelem is, amelyben a gazdáknak tulajdonrésztük lehetne. A Fidesz agrárprogramját a MAGOSZ dolgozza ki, melynek központjában a magyar föld védelme, és a magyar agrárpiac visszaszerzése áll. A Professzorok Batthyányi körének vezetője elmondta, hogy elkészült a Szent István terv, amely a múltat, a hagyományokra épít, a nemzet megmaradásához szükséges a gyerek, a föld, az egészség, és a jól működő közösségek. Hoffmann Rózsa a magyar oktatással kapcsolatos kérdésekre elmondta, hogy a liberális oktatáspolitikát helyett legyen rend, fegyelem az iskolákban, valósuljon meg a pedagógus-életpálya.

Gyulán járt s Semmelweis-nap alkalmával az Orbán kormány volt egészségügy minisztere Dr. Mikola István, aki többek között elmondta, hogy 1842 gyógyszer ára ismét drágul, és ez összesen 4,2 milliárd forint újabb terhet jelent a lakosságnak.

Orbán Viktor Magyarország stabilitását hangsúlyozta Washingtonban, a Demokrata Unió kétnapos rendezvényén elmondta, hogy Magyarország egy erős ország és a magyar gazdaság még mindig el tudja érni, hogy visszakapaszkodjon arra a helyre, ahol néhány évvel ezelőtt volt, a régió húzóállama legyen ismét. A konferencián résztvevő pártvezetők egy szűkebb körét, köztük Orbán Viktort fogadta George Bush amerikai elnök is.

Balatonalmádi város fődíját nyerte el a gyomaendrői Szinfolt mazzorett csoport!

Az V. országos fúvószenekari és mazzorett találkozót Balatonalmádban rendezték meg. 21 mazzorett csoport és öt fúvószenekar mutatkozott be mintegy ezer nézőnek.

Almádi város fődíját a budapesti Lajtha László Művészeti Oktatási Intézet fúvószenekara és a gyomaendrői Szinfolt mazzorett csoport vehette át.

A gálaműsor végén meglepetésként az izsáki Mamarett csoport lépett fel. A nyugdíjasokból álló mazzorettcsapat legidősebb tagja 72 éves volt.

Új pártot alapítottak a gazdák: Magyar Gazda-és Polgárpárt néven. Elnöke: Szeremley Huba, egyik alelnöke Hanó Miklós.

A III. Lovas Világtalálkozó volt Szarvason július 21-24-én. A fővédnök: Dr. Mádl Ferenc a Magyar Köztársaság elnöke volt. Magyar lovasbandériumok bemutatói mellett a világ számos tájáról érkező lovasok produkciói gyönyörködtettek. Pásztortalálkozó és dudásfesztivál is volt.

Tarhonyafesztivál volt Gyulán július 14-17 között. Az alföldi száraztészta fajtái és Békés megye minden mezőgazdasági terméke megvásárolható volt.

Július 22-én a Rózsakert Idősek Otthonában „Családi délután” volt. Már negyedik alkalommal múltatták együtt az időt, kellemes baráti beszélgetés, zenehallgatás közben. A bent élők és családtagjaik, valamint az otthon dolgozói erősítették így az egymás közötti harmonikus emberi kapcsolatot.

„Nincs szebb, mint másoknak kellemes perceket szerezni” szöveget a meghívó invitáló szövege.

Július 22-én este 6 órakor az Endrői Tájházbán tárlatvezetéssel, diavetítéssel egybekötött előadást tartott Árkus Péter régész „Endrőd a régészet tükrében” címmel.

A „Művelt Cigányfűsűgért” Alapítvány gasztronómiai nappal egybekötött nagyszerű VI. Nemzetközi Cigányzenész és Táncfalalkozót tartott június 30-án az Endrői Ligetben.

Domokos László képviselők postájából:

Békés megye katasztrófa és kormányújtotta terület. Békés megye lakosságát az országos átlagot meghaladó mértékben sújtja a munkanélküliség. A hagyományosan mezőgazdasági területként számon tartott megye erősen megszűnt az ágazat válságát és az élelmiszeripar utóbbi években kiteljesedő pusztulását. A közelmúlt történései közül a békéscsabai malom megszűnése, a baromfifeldolgozó magánosítása és a gyulai húskombinát dolgozóinak elbocsátása tanúsodik a helyzet súlyosságáról. Sem a kormány, sem a megye szocialista-szabaddemokrata vezetése nem látszik méltányolni a helyzet súlyosságát. A fiatal értelmiség menekül a megyéből, az élelmiszeripar haldoklik, a gazdálkodók reményt veszve vegetálnak, az útfejlesztések nem jutnak el ideig. Így néz ki Békés megye a szocialista – szabaddemokrata kormány és megyevezetés ideje alatt.

ELÉGTELEN A MINISZTERI BIZONYÍTVÁNY - A 2005. év a viaskodás és a zürzavar éve volt az oktatásügyben. Magyar Bálint és az általa vezetett minisztérium szinte harcot folytatott az oktatási intézmények és pedagógusok ellen. A küzdelem során sokszor a jogszabályokat sem vette figyelembe a szaktárca, amit az Alkotmánybíróság, a Gazdasági Versenyhivatal vagy a Közbeszerzési Döntőbizottság közbelépése is jelez.

Hasonló módon vélekedik több pedagógus érdekvédelmi szervezet is az Oktatási Minisztérium tevékenységéről. A szakszervezetek főleg a 13. havi illetmény átalakításnak álcázott elvételt, illetve a majd 500 óra többletanítást is lehetővé tevő szabályozás elrendelését nehezményezték. Ez utóbbi, véleményük szerint a létszámleépítés előkészítésére is alkalmas.

Megjelent UHRIN BENEDEK új CD felvétele, címe: SZÁLLHATOK A FÖLD KÖRÜL. Az előadóművész saját szerzeményét énekl, a Karaván együttes zenekara kíséri. A szöveg témája önvallomás.

AZ ÉRETTSÉGI BOTRÁNY - Az Oktatási Minisztérium nem tudta biztosítani az érettségik zavartalan lebonyolítását. A tételeket rosszul titkosították, ráadásul elvonták a biztonságos csomagolásra szánt forrásokat.

Ennek következtében szinte valamennyi tantárgy feladatai kiszivárogtak. A hanyagság 250 millió forintjába került a magyar adófizető polgároknak. Az érettségi botrány második fejezete ezután következik. Az érettségi eredmények felvételi pontokra való átszámítása súlyosan sérti az esélyegyenlőséget.

Magyar Bálint oktatási miniszter ámokfutásnak is beillő szakmai tevékenysége nem hozta meg az Alkotmánybíróság tetszését sem. A tálláros testület több esetben is törvényellenesnek ítélte meg a szaktárca által javasolt jogszabályokat. Hatályon kívül helyezték a drog törvény azon rendelkezéseit, amelyek az oktatási intézményekben és közvetlen környezetükben történő drogfogyasztásra és kinalásra vonatkoztak. Ugyancsak megsemmisítették a felsőoktatás képzési szerkezetének megváltoztatását szolgáló rendeletet.

A Fidesz az alkotmánybírósághoz fordult a pedagógusok új titoktartási szabályozása miatt is, mire az oktatási tárca úgy módosította még döntés előtt a jogszabályt, hogy gyermeket érintő minden információ átadására kötelezte a pedagógusokat.

KÖRZETESÍTÉS – ISKOLABEZÁRÁS

A 2005. évi költségvetés előkészítése során éles vita bontakozott ki a kistéleplületeken működő, az átlaglétszámnál alacsonyabb csoport-, illetve osztálylétszámmal működő óvodák, iskolák támogatásáról.

A szakmai szervezetek, az önkormányzatok tiltakozása ellenére egy olyan finanszírozási modellt (a „Gyurcsány - Magyar - szabály”) fogadott el a kormánypárti többség, amely bünteti azokat az iskolákat, óvodákat, amelyek alacsony tanulói létszámmal működnek. Az idejára gyerekek után szeptembertől 10 ezer forinttal kevesebb támogatást kapnak a fenntartók, mint más iskolások, óvodások után. Ezt a döntés mintegy 1100 intézményt, illetve az odajáró több ezer gyermeket és családjukat érinti.

A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség álláspontja szerint a minőség oktatás feltételeinek biztosítása állami feladat. A magyar közoktatási rendszer igazodik a magyar településszerkezethez és megfelel annak a társadalmi elvárásnak, hogy minden gyermek a lakóhelyéhez lehetőleg szerint minél közelebb vehessen igénybe magas színvonalú óvodai, iskolai ellátást. Elfogadhatatlan, hogy a kormány az oktatási rendszer működését nem minősége, hanem a gyerekek létszáma alapján akarja szabályozni.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

SZABÓ ZOLTÁN (1938-2005)

Endrődön született, 1938-ban. Édesapja Szabó István, községi segédjegyző, édesanyja Farkasinszki Piroska, akinek édesanyja korán meghalt, ezért nagyszülei nevelték fel: Németh Imre és Hunya Veronika.

A Szabó család a nagyszülőktől örökölt házban élt, a volt Kossuth, ma Endrődi utcában. Zoltán második gyermekként született, bátyja, István, akivel nagyon jól megértették és szerették egymást. István Záhonyban élt családjával, 56 éves korában szívinfak-

tusban meghalt.

Zoltán az általános iskoláját Endrődön végezte, jó tanuló volt, és szeretett sportolni. Felnőttként is szeretettel és tisztelettel emlegette volt tanítóit, tanárait. Gépészmérnök szeretett volna lenni. Több osztálytársával együtt a Szeghalmi Fiú Gimnáziumba készült. Kiderült, hogy a család osztályidegennek minősítették, és így nem kezdhette meg középiskolai tanulmá-

nyait. Édesapját elbocsátották az állásából, hiába mondott le a családi földtulajdonról...

Mint oly sokan Endrődről, Zoltán is édesapjával együtt Pécsre ment dolgozni a Betonútépítő Vállalathoz. Édesapja bérelszámolóként, Zoltán segédmunkásként dolgozott. Távol kerültek a meghitt, kedves otthontól, mostoha körülmények között keresték a családnak a kenyeret. Fájó, és méltatlan élet volt az osztályrészüik.

Zoltánt optimizmusa, és hite átsegítette a nehézségeken. Vezetői és munkatársai is hamar megszerették, munkáját megbecsülték, és kitanulhatta a motorszerelői szakmát. Ezt követően a vállalat több dunántúli és északi munkahelyén dolgozott.

Katonaéveit Budapesten és Debrecenben töltötte, szakaszvezetőként szerelt le. A katonaságnál tovább tanult, megszerelte a gépkocsivezetői jogosítványt személy- és tehergépkocsira.

1964-ben kötött házasságot Timár Margittal, aki a postán dolgozott, ekkora sikerült vidékről hazajönnie, és a gyomai Győzelem TSZ-ben dolgozott, annak felszámolásáig. Ebben az időben is tanult, letette a hegesztői szakvizsgát.

1993-tól több munkatársával együtt vállalkozásba kezdett, hegesztéssel foglalkoztak.

Házasságukból két lányuk született, akik Budapesten élnek és dolgoznak. Mariann optometrista, Anita tanítónő.

Családszeretetét minden ismerős látta, és tapasztalta, rajongásig szerette lányait, és őszintén örült, és gyermekeként fogadta a családjába hamar beilleszkedő kedves vejét.

Egész életében fáradságot nem ismerve dolgozott, munkaidő után háztáji művelt, jószágot nevelt, hogy családjának mindent előteremtse a boldogulásukhoz.

Bátor és erős ember volt. Szerette a természetet, szeretett kirándulni, szerette a tengert, de nagyon szerette a Körös-parti kis faházukat is. A család, ha lehetett, mindig együtt volt, gépkocsival bejárták szinte az egész országot, együtt nyaraltak a bulgár, az olasz és a spanyol tengerparton.

Aktívan részt vett a közéletben is. A helyi KDNP alapító tagja volt, és az Endrődi Egyházközség Képviselő Testületében is hosszú éveken át feleségével együtt önzetlenül sokat dolgozott.

Sok terve volt még... Váratlanul tört rá a gyógyíthatatlan betegség, melyet mindvégig méltósággal viselt.

Betegsége alatti három hónapban is próbált erős maradni, pedig, sajnos, tudta, hogy gyógyulására nincs esély. Hite és családja sokat segített válságos napjaiban.

Szerető családjától halála előtti órában elbúcsúzott, és otthonában csendben eltávozott az élők sorából, június 20-án.

Nyugodjon békében. Az Úr adta, az Úr elvette, legyen meg az Ő akarata.

Császárné Gyuricza Éva

NEUBORT KANDALLÓK!

Kemencék, cserépkályhák, kandallók, kerti sütők építését határidőre, kifogástalan minőségben vállalom! Megrendelés alapján egyedi kivitelben!

Neubort László kandallóépítő,
Gyomaendrőd, Fő út 52.

Telefon, fax: 06 66 283-492
Mobil sz.: 06 30 349-1655.

A szeptemberi számunk a nyári szabadságolások miatt valószínűleg a megszokott időponthoz képest később jelentik meg.
Szíves megértésüket kérjük.

Mátraverebély-Szentúkra zárandokutat szervezünk az endrődi, gyomai, hunyai híveknek, autóbusszal. A búcsú ideje: szeptember 4. Részvételi díj 2300 Ft.
Érdeklődni és jelentkezni Ambrózi Lászlónénál lehet.
Tel.: 66/285-198

KÉZ- ÉS LÁBÁPOLÓ, MŰKÖRÖMÉPÍTŐ

Koós Attiláné.
Üzlet a Deák Ferenc utcában, az endrődi tornaterem mellett.
Kérésre háznál is. Telefon: 06-70/ 230-3121

A DECENTRALIZÁCIÓ, AZ ALFÖLD PROGRAM ÉS A NÉPISKOLÁK

A népiskolák fejlesztése illeszkedett Klebelsberg decentralizációs politikájához és az Alföld regionális fejlesztési tervéhez, az ún. Alföld Programhoz, amelyen az Alföld Bizottság élén még a miniszterségről való leköszönése után, élete utolsó évében is szorgosan munkálkodott, pedig már 1925-ben támadások érték, amiért pénzcseklő módon nem mond le legalább az egyik alföldi egyetemről és a hozzá kapcsolódó kutatóintézetekről.

Részlet 1926. okt. 5-én Szegeden, az egyetem általi díszdoktorrá avatása alkalmából elhangzott beszédéből: „A szegedi Természettudományi Karnak, mely most doktorai közé fogadott, egyik legnagyobb feladata lesz, hogy a magyar föld, a magyar víz, a magyar levegő csodálatos erőit hazánk újjáépítése szolgálatába kényszerítse. Ez nagy és szent hivatás, s ezért tiltakozom minden demagógia ellen, mely a népműveltség álmát szembe akarja állítani a magyar műveltség pártolásával. Nem *népiskola* vagy *egyetem*, hanem *népiskola és egyetem*. Ez a sarkköve kultúrpolitikánknak.”

Az Alföld Program komplexitása megmagyarázza, miért éppen a tanyai iskolák fejlesztését szorgalmazta, pedig a tanyák föl-

számolására már az ő korában is történetek kísérletek. Éppen azért támadták Klebelsbergert, mert *tűrhetővé* tette a tanyán lakást. *Az iskolák hiánya sokak szerint arra kényszeríthette volna a szülőket, hogy a falvakba költözzenek, vagy a tanyasiak új, mesterséges falvakba tömörüljenek.* Ezzel szemben a miniszter a tanyás falvakat, mezővárosokat arra akarta szorítani, hogy a külterületre is dolgozzanak ki rendezési tervet, lássák el a szükséges tanyai központtal és úthálózat-tal. Milyenek az ideális tanyai központok? Olyanok, amilyenek akkoriban Szeged környékén részben már megvalósultak. „Kötelezni kéne minden alföldi várost, nagyobb községet, hogy ne csak belterületére, hanem egész tanyavilágára készítsen szabályozási tervet, amely szerint a városból sugarasan kövesutak vezessenek a kiépített, vagy kiépítendő tanyai központokhoz, amelyekeken ... könnyű postásnak, állatorvosnak és más a központból kirajzó szervnek a közlekedése ... Ha ezen felül a tanyai központokat ellátjuk mondjuk, telefonnal és népházat is kapnak rádióval, gramofonnal, mozival és népkönyvtárral, akkor részesévé tesszük a tanyavilág lakóit is a civilizáció ama vívmányainak, amelyeknél sokkal többet a kisebb falu sem nyújthat.”

S valóban, a népházak, annak híján pedig az iskolák a tanyavilág igazi kulturális központjai lettek. Különösen, ha rátermett volt a tanító, s meg tudta mozgatni a falusi értelmiség más tagjait is, és épített a tanyai népesség, legfőképp a fiatalok öntevékenységeire is. A népházban vagy az iskolában nyertek elhelyezést a népkönyvtárak, helyet adtak a közösségi élet számos eseményének, az egészségügyi, gazdasági, kulturális felvilágosító, ismeretterjesztő munkának is.

Az iskolaépítések lendületét a gazdasági válság és a Bethlen-kormány bukása megakasztotta. Hóman Bálint minisztersége idején csak a már megkezdett építkezések folytatódhattak, ugyanis Gömbös Gyula miniszterelnök a tanyavilág lassú felszámolását szorgalmazta. Klebelsberg széleskörű népnevelő, vidéket felemelő koncepciója, amely az elhivatott középosztály munkájára számított, ha a hivatalos politikában nem is, de sok ezer falusi értelmiségi – tanító, pap, orvos, stb. – tevékenységében tovább élt, fejlődött és hatott, kedvező légkört teremtve a falukutatók és népi írók mozgalmának.

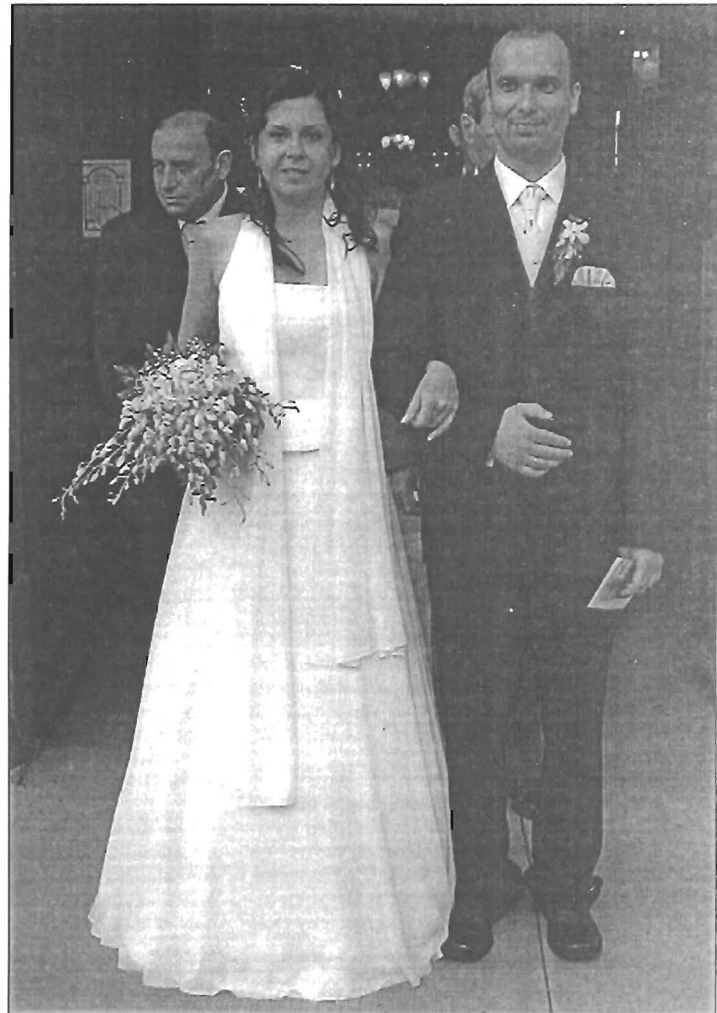
Bula Teréz

Jót tenni jó!

Az esőzések és áradások miatt vészhelyzetbe került erdélyi és délvidéki emberek megsegítésére a Gyomaendrődi Fidesz tagjai, a kereszténydemokraták, valamint az Endrődiek Baráti Körének tagjai adományok gyűjtésébe kezdtek.

Az igen jelentős térfogatú és értékű adományoknak a célba juttatása kezdetben bevehetetlen akadállyal látszott. Ezek leküzdésére azonnal segítséget adott Domokos László országgyűlési képviselő, és titkára, Kocsis Gabriella, Verker Kft. és Balogh András vállalkozók, akik segítségével eljutott a mintegy 15 köbméter adomány a Békési Református Egyház gyűjtőjébe, ahonnan az első szállítmány már úton van. Köszönet illeti az endrődi embereket, akik adakoztak, azt az endrődi vállalkozót, aki 4 karton doboz új cipővel segített, valamint azokat, akik a gyűjtést lebonyolították, és segítettek célba juttatni. Jót tenni jó, de a bajbajutottak segítése szent kötelességünk is!

Császárné Gyuricza Éva
Megyei képviselő
Fidesz MPP Nyugdíjas Tagozatának
Békés megyei elnöke

Amit Isten egybekötött...

Kakati Sándor és Sárhegyi Katalin annyira szeretik egymást, hogy az endrődi templomban július 9-én, Isten és ember előtt is egybekötötték életüket. Közös életüket kísérje öröm, boldogság, Isten áldása!

„Eddig csak álmodtunk, terveztünk még.

Most valóra válhat minden, ami szép.

Az élet tárt karokkal vár,

s hogy szép lesz-e, csak rajtunk áll!” (Széchenyi)

Katolikus oldal

AUGUSZTUSI MISEREND

Endrőd

Csak augusztusban, a plébános szabadsága alatt: vasárnap: 8-kor, és este 7 óraker szentmise. Hétköznap reggel fél 8-kor rózsafüzér.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Szeptemberig nincs mise a nyári vakáció miatt.

Hunyá

Csak augusztusban, a plébános szabadsága alatt: vasárnap: reggel 8-kor. Kedden, csütörtökön és szombaton este 6-kor rózsafüzér.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 19 óraker. Szombaton 19 óraker vasárnapi előesti mise.

AUGUSZTUSI ÜNNEPEK

1. hétfő: Liguori Szent Alfonz püspök, egyháztanító
2. kedd: Vercelli Özséb püspök
4. csütörtök: Vianney Szent János áldozópap
5. péntek: Havas Boldogasszony
6. szombat: Urunk színeváltozása
7. vasárnap: **Évközi 19. vasárnap**
8. hétfő: Szent Dávid áldozópap
9. kedd: A Keresztről nevezett Szent Teréz Benedikta (Edith Stein) Európa társvédőszentje
10. szerda: Szent Lőrinc diakónus vértanú
11. csütörtök: Szent Klára
12. péntek: Chantal Szent Johanna Franciska
13. szombat: Boldog XI. Ince pápa
14. vasárnap: **Évközi 20. vasárnap**
15. hétfő: **Nagyboldogasszony**
16. kedd: Szent Ponciánusz pápa, Szt. Hippolitusz vértanúk
19. péntek: Szent Bernát apát
20. szombat: Szent István király
21. vasárnap: **Évközi 21. vasárnap**
22. hétfő: Boldogságos Szűz Mária királynő
23. kedd: Limai Szent Róza
24. szerda: Szent Bertalan apostol
25. csütörtök: Szent Lajos és Kalazanci Szent József
27. szombat: Szent Mónika
28. vasárnap: **Évközi 22. vasárnap**
29. hétfő: Keresztelő Szent János vértanúsága

AZ EGYHÁZ BŰNEI? 7.

(Mi igaz, mi nem igaz?)

A LEGGYAKRABBAN IDÉZETT
TÖRTÉNELMI BŰNÖKRŐL
Dr. Toma Ferenc írása

A katolikus oldalakat
szerkeszti:

Iványi László
plébános

Felelősség az egyházzakadásokért

A pápa bocsánatot kért Istentől az Egyház egységét megbontó bűnökért, a keresztény egyházak közötti feszültségekért, s mindazért, amit a katolikus egyház tagjai vagy vezetői vétettek az egyetlen Egyház egysége ellen.

Meg kell vallanunk, hogy az úgynevezett nagy egyházzakadások okai között megtaláljuk a korabeli római egyháznak és főpapjainak hibáit, az egyházi vezetés alkalmankénti merevségét, az egyházi vagyont stb. is. Az „egyházi jellegű közösségek”, a szekták létrejöttének okai között ugyan csak szerepel, hogy a „nagy egyházak” (köztük a katolikusok) közösségeiben-híveiben gyakran lanya a hit, a kölcsönös szeretet, az imaélet. A valóban keresztény ihletésű szekták, a maguk kis közösségeikben, gyakran ezeket a jogos evangéliumi igényeket próbálják kielégíteni (mindazok mellett az esetleges tanbeli tévedések mellett, amelyeket hirdetnek).

Az ökumenikus cselekvés

Korunk katolikus egyháza látja, hogy az egység csak az egyes egyházak Krisztusban való megújulása és a kölcsönös megértés által jöhet létre, nem pedig egymás bírálatára által. A kölcsönös párbeszéd ápolására, az egység előmozdítása érdekében számos lépés történt. A nem katolikus egyházak e célból indították útra az „ökumenikus mozgalmat”. A katolikus egyházat ugyanez a vágy mozgatta a II. Vatikáni Zsinaton, s a harmadik évezred küszöbén ez mozgatta a pápát:

Már a II. Vatikáni Zsinat megújította a katolikusokban a többi keresztény vallásokról való szemléletet, és új indításokat és szempontokat adott az ökumenikus cselekvésre. Lássuk ennek legfőbb elveit:

– Az ökumené első feladata, hogy maga a katolikus egyház jobban tudatára ébredjen gyermekei mulasztásainak, s mindannak, amivel ők a történelem folyamán eltávolodtak Krisztustól, illetve minden keresztény egyenként ébredjen tudatára, hogy az ő olykor langyos keresztény élete

is akadályozza az egyház benső megerősödését és az egyházak közötti kapcsolat megújulását (IM 33-34).

– A katolikus az evangélium legteljesebb örököjé látja egyházában. De tudja (már a zsinat óta), hogy a katolikusok is tanulhatnak a többi keresztényektől: hiszen a mi épülésünkre szolgál mindaz, amit a Szentlélek kegyelme különvált testvéreinkben megvalósít (Ökumenizmus 4).

– Indítást jelenthet számunkra az ortodox egyházak liturgikus élete, a protestáns egyházak bibliaszerepeltetése (ugyanott 15, 21) vagy az egyházi jellegű közösségek mély közösségi, apostoli és imaélete.

– Már a zsinat – majd a pápák újra és újra – kéri a híveket, hogy a krisztusi szeretet és megértés lelkületével közeledjenek a más vallása testvérekhez. – „Ne azt nézzük, ami szétválaszt, hanem ami összeköt!” Az ezredfordulón a pápa egy új hangsúllyal buzdítja a katolikusokat, hogy ismerjék fel az idők jeleit, és mindannyian szorgalmasan vegyék ki részüket a kapcsolatok építéséből – amelynek legtermékenyebb formái a közös találkozások, ökumenikus imádságok (IM 34).

– Az egyházak egyesülését nem szabad úgy elképzelnünk, hogy az „elszakadt keresztények visszatérnek” a katolikus egyházba. Hiszen a katolikus egyháznak is meg kell újulnia. Az egyesülés útja inkább az, hogy a keresztény egyházak mind közelebb kerülnek Krisztushoz, és Benne találkoznak egymással (vö. ugyanott 4,6). (S az egyesülés természetesen nem jelent majd teljes egyformaságot sem. Az egyes egyházak megtartják a maguk értékeit, és így jutnak el a hit és a szeretet egységére.)

– Végül az egyházi útmutatások aláhúzzák az ökumenikus cselekvés alapvető szabályát: a különböző keresztény egyházak akkor kerülhetnek közel egymáshoz, ha mindenképp önmagukban uralkodik a jézusi egység. Tehát a katoliku-

sok első feladata is az, hogy ne saját elgondolásai szerint járjanak el a téren, hanem egyetértésben egyházi előjáróikkal.

A protestáns tanítás, a katolikus tanítás és a párbeszéd

Ha meg szeretnénk érteni a keresztény egyházak között létrejött szakadások okait, illetve szeretnénk megérteni a protestáns egyházakat (elsősorban a reformátusokat, evangélikusokat és baptistákat, akikkel a hazai ökumené leginkább kapcsolatba hoz bennünket) segít, ha megismerjük az ő hit-tanításukat, illetve a protestantizmus ellenvetéseit a katolikus egyházzal és hitrendszerrel kapcsolatban, és megismerjük a megfelelő katolikus véleményt. Megkísérünk e témáról egy rövid összefoglalást adni, – tudatosan nem a vitás kérdéseket kiemelve, hanem egymás megértésére törekedve:

– A protestáns egyházak nem jellemezhetők egységesen, hiszen nemcsak a katolikusoktól, hanem egymástól is különböznek; illetve az egyes egyházkerületek alkalmasint gyülekezetek között is lehetnek egyházfegyelmi vagy tanításbeli különbségek.

Hisznek Jézusban, a Szentháromságban, a keresztiség szentségében. A Szentírást Isten szavaként olvassák, és gyakran példamutató odaadással próbálnak elmélyülni annak ismeretében.

Általában nem fogadják el: a pápát, a felszentelt papságot, a gyónást, a házasság felbonthatatlanságát (úgy, ahogy azt a katolikusok értelmezik). Az úrvacsorában a) a reformátusok szerint „lelkileg” egyesülünk Jézussal, b) az evangélikusok szerint ha hittel vesszük, „testileg” is egyesülünk Vele; de Jézus csak a vétel pillanatában van jelen.

– A protestáns egyházak így szokták megfogalmazni az őket a katolikus egyháztól megkülönböztető hit-tanításokat:

– Mit jelentenek pontosan a fenti összehasonlítások? és mit tanulhat abból egy katolikus? Először is próbáljuk megérteni, miért jött

	A római katolikus egyház szerint	A protestánsok szerint
1. Hitünk alapja	A Szentírás és a hagyomány	Csak a Szentírás (sola scriptura)
2. Üdvösségünk alapja	A kegyelem, és az ebből fakadó érdemszerző tetteink	Csak a kegyelem (sola gratia)
3. Az üdvözülés módja	A hit és a belőle fakadó jócselekedetek által	Csak a hit által (sola fide)
4. Közbenjárónk	Jézus, és az Ő kegyelméből Mária, a szentek és minden hívő közbenjáró tettei és imája	Csak Jézus Krisztus (solus Christus)
5. Az egyház feje	Jézus Krisztus, akinek földi helytartója a pápa	Csak Jézus Krisztus
6. Az „Úrvacsora”	Az Eukarisztia Jézus Krisztus lelki és testi (valóságos) jelenléte a kenyérben és borban	Csak lelki jelenlét (reformátusok); testi jelenlét, de csak a hívő számára és csak a vétel pillanatában (evangélikusok)

létre a reformáció, és mi a pozitív mondanivalója számunkra:

Egy olyan korban jött létre, amelyben az egyház vezetése, és életbe-gyakorlatába, sok világi-formális elem keveredett (a világi hatalom logikája; bizonyos vallási szokások eluralkodása, amelyek mögött kevés volt a hit stb.). A pápai udvar és a hierarchia egy részének feudális-világi mentalitása ellen legalább 100 év óta tiltakozott már sok hívő és teológus, és követelték az egyház megreformálását, az evangélium alapján.

A reformáció is az egyház megreformálását követelte: A kor egyházában is eluralkodó világi mentalitással szemben alapvetően Isten és Jézus Krisztus egyedülálló fenségére irányította a figyelmet; valamint a hitre és Isten Igéjére alapozott életre.

Vegyük sorban a fenti pontokat! Mit akartak akarnak mondani?

1. pont. A kérdés kiéleződésének háttere: A reformáció korában az egyházban háttérbe szorult a Szentírás: a nép gyakorlati életét sokkal inkább az egyházi formák, hagyományok irányították. A nemzeti nyelvű Biblia hiány volt, nem jutott el a néphez. A szentmisében is általában latinul olvasták. A prédikációk egy része nem a Szentírásra alapozott, hanem a korabeli egyházi felfogást, erkölcsi magatartást közvetítette. – A reformáció a Szentírás központi helyre tételéért küzdött. Életünket Isten Igéjének kell irányítania.

Ma minden keresztény egyház vallja, hogy hitünk legfőbb alapja a Szentírás. – De igaz, hogy mi katolikusok az újabb korban kezdtük el igazán minden nap forgatni, életünké váltani napjainkban. És ma sem mindenütt. E téren sokat tanulhatunk protestáns testvéreinktől.

S ha a reformáció elutasította, hogy az egyházi hagyományt a Szentírás mellé állítsuk, ez sem érthetetlen a kor viszonyait szemlélve: Hiszen olykor úgy tűnt, hogy egyes egyházi emberek, szónokok, lelkipásztorok nagyobb szerepet tulajdonítanak bizonyos egyházi hagyományoknak, mint magának a Szentírásnak.

A helyes katolikus tanítás szerint is hitünk alapja a Szentírás. De hozzáfűzzük, hogy a Szentírás, illetve Jézus tanítását is jobban megértjük, ha megvizsgáljuk, hogy az egyház „hagyományában”, azaz történelmi folyamán (főleg az apostoli korban, amely még nagyon közel állt Jézushoz és apostolaihoz, de később is) hogyan értelmezte a Szentírás egy-egy gondolatát (pl. az Eukarisztia, a szentségek, az egyházi előjárókra, a pápára, papságra stb. vonatkozókat), illetve hogyan valósította meg életében a szentírasi irányelveket. (A reformátorok is tisztelték tekintenek az első másfél évezred egyháztanítóira! Saját – kálvini vagy lutheri – hagyományait is tisztelik, s többnyire ezek alapján értelmezik magát a Szentírást is.)

2–3. pont. Hogyan jöhetett létre a kegyelem és a tettek, illetve a hit és a tettek kiélezéséről szóló vita? – A reformáció korában (és ma is!) sok keresztényben élt, él az a téves meggyőződés,

amely valaha a farizeusok tévedése is volt: ha én betartok bizonyos vallási vagy akár szentírasi előírásokat, ezekkel a tettekkel eleve kiérdemlem Isten kegyelmét. Ha eljárak templomba, misére, ha gyórok, áldozok, ha némi pénzt adok a szegényeknek stb., akkor már jó vagyok, és Isten előtt tetsző.

– A reformáció élesen támadt a formális szentség-felfogás ellen. A szentségek – mondták – csak a hívő számára növelnek kegyelmet! Ezt a katolikus egyház mindig vallotta, de bizony voltak korok – s ma is gyakran előfordul –, hogy sokan valami kegyelmi varázslatnak képezik a szentségeket (amely az egyház erejéből, a ritus erejéből létrejön); és jönnek keresztelkedni, áldozni, bérmálkozni, anélkül hogy igazán hittel akarnak átadni Krisztusnak életüket! – Ebből a nézőpontból is egy új előrelépés nálunk a katekumenátus –, amely érett hitet és komoly felkészülést kíván a szentségek vétele előtt. (Megjegyezhetjük, hogy a szentségeknek csupán szokásból – hit nélkül – való felvétele ma a katolikusokhoz hasonlóan komoly problémát jelent a protestáns egyházakban is.)

– Nekünk, mai katolikusoknak mindenképp jó elgondolkoznunk azon, hányszor jelentkezik az a veszély életünkben: hogy csak megszokásból, és igazi hit nélkül „hajtunk végre” ún. vallásos tetteket!

– A reformáció évtizedeiben jelent meg – témánkkal kapcsolatban – még a „búcsúk” kérdése. Az egyház tanítása szerint „búcsúban” csak az részesül, aki hittel Isten felé fordult, majd ebből a hitből fakadóan valamilyen jót tesz (pl. jó cselekedet). De éppen egyes Németországban búcsút hirdető szónokok egyoldalúan a tettek (a Szent Péter-bazilikára adandó pénzre) helyezték a hangsúlyt. Úgy tűnt azt mondják: ha befizetsz egy bizonyos pénzt (ez egy tett!), akkor kegyelemben, megigazulásban részesülsz – akár hit nélkül is. – Jézus szenvedélyesen elutasította a farizeusi magatartást – amely saját tettei által remélt megigazulni (Szent Pál a Rómaiakhoz írt levélben elutasította az ottani zsidó-keresztények „tettekben” bízakodó elképzelését), erre hivatkozva Luther is szenvedélyesen támadt az ellen az elképzelés ellen, hogy a hit nélküli tettek kegyelmet közvetíthetnének.

– Valójában: a katolikus egyház (a gyakorlatban sajnálatosan jelentkező torzulások közepette is) mindig vallotta, hogy az ember csak Krisztus megváltó kegyelméből üdvöül. S a keresztény ember „megigazulásának” útja, hogy hittel fordul Krisztus felé: és átadja neki életét. – A katolikus egyház – a Szentírás szemlélésén – emellett azt is vallja, hogy jó cselekedeteinknek szükségképpen következnük kell hitünkben (a tettekkel „termünk gyümölcsöt Istennek” Róm 7,4), és a tettek megerősítik hitünket („aki szeretetben él, az Istenben él” 1Jn 4,16; Jn 14,21). Jézus mondja, hogy a hitből fakadó tettek pótolhatatlanok: „Aki hallgatja tanításomat, és tettek nem váltja, hasonlít az ostoba emberhez, aki házat homokra építette” (Mt 7,26). „Isten megfizet kinek-kinek tettei szerint... Békesség mindannak, aki jót tesz” – mond-

ja Pál (Róm 2,6.10). – „Legyetek megvalósítói az igének, ne csak hallgatói... A hit, ha nincsenek cselekedetei, önmagában holt” (Jak 1,22; 2,17). S az utolsó ítéletben Isten kifejezetten szeretet-tetteink alapján fog megítélni minket: „Amit egynek tettetek legkisebb testvéreim közül...” (Mt 25,40).

Az ökumené nagy lépése, hogy – ahogyan a legújabb augsburgi nyilatkozatban (1999. október) katolikusok és lutheránusok közösen megfogalmazták – a tettek és a megigazulás kérdésében ma nincs lényegbevágó különbség közöttünk: A katolikusok is vallják, hogy Isten kegyelme elsődleges az üdvösséghez (a megigazuláshoz), de hozzátesszük, hogy a megigazulásra való felkészülésben, illetve annak elfogadásában az egyén is közreműködhet tetteivel; ugyan nem saját érdemből, hanem Krisztus megváltó kegyelméből. – A lutheránusok inkább azt hangsúlyozzák, hogy az ember teljességgel befogadóként (passzívan) áll a megigazulással szemben, illetve a kegyelem – amit a megigazulásban kapunk – teljes, és nem növelhető; de hozzátesszük: a megigazulásnak gyümölcsöket kell teremnie a szeretet tetteiben, illetve a jó tettek által növekedhet a kegyelem működése életünkben.

4. pont. – A reformáció ellenérzését váltotta ki az, ami bizonyos egyoldalú vallásosságban valóban jelentkezett, hogy egyes papok, hívők olyan jelentőséget tulajdonítottak Szűz Máriának vagy a szenteknek, hogy ezzel Krisztus egyedülálló megváltó művét elhomályosították: hogy a szenteket, s főleg a Szent Szület, szinte Krisztussal vagy Istennel egy szintre helyezték. – Krisztus az egyetlen Megváltó! – mondja a reformáció. S a tiszta katolikus hit ugyanazt vallja.

De itt utalnunk kell egy nem lényegtelen szemléletbeli különbségre: hogy a katolikus teológia nagyobb optimizmussal tekint a megváltott, megigazult emberre, mint a protestantizmus. A reformáció Istennel és a megváltásnak egyedülálló szerepét azzal kívánta hangsúlyozni, hogy erősen aláhúzza a bűnbe esett ember teljes tehetetlenségét. A katolikus egyház viszont kezdetől hiszi, hogy Krisztus bekapcsolja a hívőt saját életébe, s részt ad neki – egyedül az ő érdemei alapján – a megváltás művének folytatásában. Ezért tudjuk hinni, hogy Mária, a szentek és mi magunk is „kiegészíthetjük testünkben, ami hiányzik Krisztus szenvedéséből” – ahogyan ezt a Szentírás (Kol 1,24; vö. 1Kor 12,26k) mondja.

A szentekre és Máriára tehát úgy tekintünk, mint akik testvéreink Krisztusban, s hasonló módon közbenjáróink és imádkozhatnak értünk, ahogyan egymásért is imádkozhatunk, egymásért is ajánlhatunk fel szenvedéseket, s ezzel egymást is közelebb vihetjük az üdvösséghez. – De ez nem a saját tetteink erejéből történik, hanem Krisztus kegyelméből.

5. pont. – A reformáció korában, az egyházban több olyan torulás volt, amely a protestantizmus egyházaképzést meghatározta.

A kor egyházának különös sebe volt, hogy a pápa, a főpapok gyakran inkább világi hatalmaságok, földesurak voltak, mint Krisztus emberei (erről szóltunk az előzőekben). Ez érthetőbbé teszi a reformátorok szembefordulását az egyház korabeli hierarchikus rendjével.

– Persze láttunk olyan példákat, mint Szent Ferencet vagy más szenteket, akik az egyházi előjárók mindezen emberi nyomorúságai ellenére is benne maradtak az egyházban, belülről kezdtek annak megújításához, s működtek közre maguknak az előjáróknak megújulásán is. A katolikusok ma is ezt a magatartást tartják igazán krisztusinak és előrevivőnek! A reformációnak, illetve az egyházi reform követelésének egyik előfutára, Luther barátja, Rotterdami Erasmus is óvta Luthert, hogy – bár sok kritikája jogos – ne okozzon szakadást az egyházban, s ne ejtsen sebet a kereszténység testén.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

Szent Lőrinc diakónus vértanú

†Róma, 258.
Ünnepe: augusztus 10.

Az első századok keresztényei nem csak vérrel tanúsították Krisztus mellett, hanem életükkel is. Egy régi keresztény író ezt írta védelműkre: „Mindenkit szeretnek, és mindenki üldözi őket. Szegények, és sokakat gazdagítanak. Jót tesznek, és gonosztevékként büntetik őket.” – Gondoskodtak a szegényekről és nem hagyták magukra üldözött testvéreiket.

II. Sixtus pápa idején ismét kegyetlenebb üldözések kezdődtek. Misézni csak titokban lehetett. A hívek a katakombákban gyülekeztek össze ünnepi misére. A katakombák föld alatti temetők, a szegények „kriptái” voltak. A pápa néhány diakónusa kíséretében indult oda. A katakomba bejáratánál ő áll. Ha idegen tévedt erre, az ő szelíden elutasította: idegeneket nem kíván a „család”. Hogy ez a katakomba a keresztények „családja”, azt kezdetben mások nem tudták. Az ismeretlennek jelszót kellett tudnia. A hosszú, keskeny folyosókon fállyák égtek. Jobbról-balról fülkéket vájtak halottaik számára. Nagyobb helyiségeket is készítek istentisztelet céljára. Ezek elé útvesztők kerültek.

Sajnos, árulók furakodtak közéjük. A pápát misézés közben meglepték a katonák, és négy diakónusával együtt lefejezték. (258. augusztus 6.)

(folytatás az előző oldalról) máció szembe- szegülés volt a középkori, feudális vonásokat hordozó egyházzal is. A protestáns egyházképeben súlyt kap minden keresztény személyes küldetése és kapcsolata Istennel. Ezt azóta a katolikus teológia is korról korra új módon tanítja: különösen lényeges fordulatot tett a II. Vatikáni Zsinat azzal, hogy központi helyre tette az Isten Népe gondolatát és a hívek általános papságát.

– A középkor teológiájában viszont kevésbé volt jelen a Szentháromság titka, mint amely minden emberi közösségnek, s elsősorban az egyházi közösségnek a modellje. S ez tükröződik a reformáció egyházainak individualisabb látásmódjában. A mai katolikus egyházszemléletet – az egyház közösségéről és egységéről vallott szemléletet – viszont (amint Szent János vagy Szent Pál apostolét!) nagymértékben ez a titok (a közösség, a kommunió, a Szentháromság titka) határozza meg.

A reformáció szembeszállt a „klerikalizmus” (papközpontosság) minden formájával: A reformáció korában valóban gyakran úgy tűnt, hogy a hívő csak a pap által juthat a kegyelemhez: a szentségekben; illetve, hogy a pap általi szentség-

kiszolgáltatás a kegyelem egyetlen útja (pl. a gyónásban). – Ma a katolikus egyház tanítja, hogy bár a szentségek (amelyeket többnyire a felszentelt papok szolgáltatnak ki) fontos kegyelmet közvetítő jelek, de a hívők személyes hite az, ami elsősorban a megigazulásra – a kegyelmi életre – vezeti őket, s a szentségek „csupán” a hit isteni megerősítései. (Ezért ma valljuk, hogy pl. az elváltak, akik nem járulhatnak ugyan gyónáshoz, áldozáshoz, bűnbánatuk által kiengesztelődhetnek Istennel, s ha a szeretet útját járják, élhetnek Isten kegyelmében!)

A reformáció tehát, a korabeli pápaság és papság hibáit, és az egyház intézményesüléséből fakadó egyoldalúságokat látva, utasította el a lényegét is: hogy Jézus Péterre és apostolaira (s annak utódaira) bízta az egyház vezetését, összefogását.

6. pont. – A reformáció élesen támadta a katolikus szentmisét.

– Ezt is jelentős mértékben magyarázzák a korabeli egyházban megjelent visszaszokások: A szentmise latinul folyt, a hívek kevésbé kapcsolódtak bele abba (gyakran más jámborsági gyakorlatokat végeztek, szentolvasót imádkoztak alatta); a két szín alatti áldozás teljesen háttérbe

Lőrinc diakónust életben hagyták. Mikor a pápát elfogták, s Lőrinc kétségbeesett, hogy Sixtus nélküle indul a vértanúságba, a pápa megjövendölte neki is közelgő szenvedését: „Rád nagyobb küzdelmek várnak. Mint idős ember, én könnyebben harcba indulok. Megjössz hamarosan te is, ne sírj tovább! Még három nap és követni fogsz. A gyenge tanítványok ám járjanak előtte a mesternek, az erősek inkább követik.”

Így is történt. Lőrinc diakónust tehát életben hagyták. Tudták, hogy ő kezeli a szegények pénztárát, „kincstárát.” Fölszólították, hogy szolgáltassa be az egyház kincseit. Ő ezt meg is ígérte, csak néhány nap haladékot kért. Szent Lőrinc az egyház minden vagyonát kiosztotta a szegények között, majd a bíró elé vezette, és így mutatta be őket:

– Ezek az egyház kincsei.

A bíró ezt gúnynak vette, ezért megostoroztatta, majd kúnpadra feszített. Végül nagy rostélyra fektették, mely alá izzó parazsat készítettek. Lőrinc egy idő múlva kedélyesen odaszólt a bírónak:

– Most már megfordíthatnál, ez az oldalam eléggé megsült.

Megtették. Később ismét szólt:

– Most már egészen megsültem, akár ehetsz is belőlem.

Nem jajgatott, de a kintől könnyei végigcsordultak arcán. Ott halt meg a tüzes rostélyban. Többen megtértek azok közül, akik ezt végignézték.

Tisztelete már a IV. században elkezdődött. Sirja helyén Nagy Konstantin bazilikát emeltetett, amely még ma is Róma hét főtemplomának egyike. Hosszú időn keresztül az egyik legjobban tisztelt szent volt a latin egyházban.

Spanyolország nemzeti szentje, a tisztító tűzben szenvedő lelkek, tanulók, diákok, szegények... védőszentje. Megvéd az égéstől, derékfájástól, láztól. A néphit szerint az augusztusi csillaghullást „Lőrinc könnyeinek” is nevezik, mert maga az ég súrt vértanúsága miatt.

„ARCÁN A HITVALLÁS SZÉPSÉGE
SZENTSÉGBEN ÉS MÉLTÓSÁGBAN TÜNDÖKÖLT.”

(Zsolt. 95; 6.)

szorult; a „mise-mondatás” szélsőséges formákat öltött: voltak papok, akiknek nem volt más feladatuk, mint pénzért mondatott misék „elvégezése” (így a mise lényeges elemei sikkadtak el) stb.

A reformáció – születésének történelmi adottságaiból következően is – óvakodik minden formalizmustól, intézményesüléstől: mindentől, ami Isten és Krisztus fenségét meghamisítaná. A vallástörténelem folyamán – már a zsidókkal kezdődően – újra és újra felmerült a (nem joggal) félelem pl. a képektől, szobroktól: nehogy valaki bálványá tegye azokat, isteni erőt tulajdonítson nekik. Hasonlóan nem joggal a reformáció félelme a „szent formáktól, jelektől” (a katolikus talajon nem ismeretlen, és tévesen egyoldalú „dologi” szentségfelfogástól), amelyekről valaki azt hihetne, hogy e formák (illetve maguk a szentségek) olyan „dolgoz”, amelyeket az egyház birtokol, s melyek hit nélkül is hatnak.

– Az egyház mindig tanította, hogy a szentségek a hit szentségei. De a lelkipásztori gyakorlat sokszor eltért ettől az elvtől. Ma a katolikus lelkipásztorkodás is küzd azért, hogy szentségeket igaz hittel vegyék és ne formalizmusból! S küzd azért, hogy pl. a szentmise formái a hitet és a lényegét fejezzék ki és szolgálják.

(folytatjuk)

Szent István király ünnepére...

Amint eddig sem elégedtem meg az I. István elnevezéssel, hanem következetesen „Szent” Istvánt mondom és írok, és ha már mondom és írom, keressem is ennek a szónak jelentőségét.

Egy szent mindig zavarba hoz bennünket kihívásaival. Talán éppen ezért nagyon megoszlanak a „válaszok” a szentek kihívásaira.

Van aki el sem jut odáig, hogy zavarba jöjjön, néhány szövegemlék vagy képi ábrázolás fel-felötlik benne e szó hallatán, de nem kérdez tovább. Kár. A kérdés mindig az értelem jele.

Van akit már a „szent” fogalma is irritál. Küzd is ellene magában a maga eszközeivel, sejt ugyan valamit ebből a „más”-ból, de „őse saslakára szédeleg, ha néha felpillant” (Kölcsey). Marad inkább idelelni és tiltakozni. Ha drámát ír róla, saját előítéleteinek sablonjaival igyekszik „mai”-vá kozmetikázni a „művészi szabadság” igen különösen értelmezett örve alapján. Walter Nigg schweitzzi evangélikus teológus írja a Szentek visszatérnek című könyvében: - „A szentek nem szok-

ványos emberek, tudományos pedantiával, pszichológiával nem lehet közelükbe férkőzni. A pszichoanalitikus szemlélet is könnyen leleplezéssé fajul, ami viszont a közönséges gondolkodásnak kedvez. Az igazság kötelez bennünket, ez igaz, az igazság cinikus felfogása azonban nem sokat ér. Joggal mondja Bonhoeffer: - Aki az igazságot cinikusan mondja, az hazudik. - Azért hagy őr maga mögött a modern színház, mert nagyra van azzal, hogy hősiesség nélkül hőseket mutat be. Ezeknek aztán nincs kisugárzásuk.” - „Ha a történetíró nagyon pontos akar lenni, keveset mond nekünk a szentekről. A régi legendák sokkal többet mondanak azzal, hogy a mélyeséges valóságokat hasonlatszerűen ábrázolják.” (Bernanos).

Van, aki áhitatos módon sejt valami többletet, - s ahogy megtapasztalja saját esendőségét, bűnös mivoltát, s lelke mélyén nem akarja azonosítani magát ezekkel a gyöngékekkel” (Madách szava) s a szentekben eszményt, menedéket keres és talál is.

Van kereső ember, aki alaposan utánajár a szent életének, - kutatja a korszakot, a kor szellemét, szokásait, - s ebben keresi: - Ki is volt? Jelen esetben ki volt Szent István, mint szent?

Igen sokat írtak Szent királyunkról a legendáitól kezdve a XX. század nagy összefoglaló műveig. Jelentek meg róla színdarabok, tanulmányok, versek, zeneművek. Az 1000 éves magyar történelem folyamán el nem halványuló fényvel ragyogott emléke és ragyog ma is.

Lehet nagy, látványos ünnepeket rendezni, - kell is, de mértéktartással. Hiszen a látványosság külső jelenség révén csak utal a láthatatlan belsőre, és kár volna, ha a külső feledtetné a lényegét. Hiszen a lényeg mindig láthatatlan.

Szent István életében ezt a zavarbaejtő láthatatlan lényegét szeretném keresni. Úgy gondolom, hogy a lélek akkor mutatja meg igazi arcát, ha ezt a láthatatlan lényegét keressük. Ennek egyik alappillére az a belső meggyőződés is, hogy nem Ő választ pályát, hanem felismeri hivatását, és hű marad hozzá egészen a haláláig. E mögött a felismerés mögött a hit állt őrt, - s csak a személyes Istenbe vetett hit bennünk gyökeret eresztő mélyeségeiből érthető.

Egy uralkodó ha nem hivatásszeretetből fakadóan cselekszik, diktátor lesz. Szent Istvánról jegyezte fel a történetíró, hogy évente letette az uralkodást az Isten előtt - mondotta:

„A Te ajándékosd ez, Uram, hogy népeimet szolgáljam - ha akarod, felveszem, ha akarod, nem.” Ezért választotta valószínűleg az egyház az ő ünnepének imádságai közé: - „Újuljatok meg gondolkodásotok szellemében. Keressétek az Isten országát és az Ő gazdagságát, a többi megkapjátok...”

A szent szolgálni akar, - „aki első akar lenni köztetek, legyen mindnyájatok szolgálója” - Az intelmekből: III. „Ne feledkezzél meg arról, - írja Imre fiának - hogy minden ember egyenlő, s csak az alázatosság emelhet téged alattvalóid fölé.” - Jézus szavai: - Ha mindent megtettetek, ami kötelességetek, mondjátok: - „haszontalan szolgák vagyunk, csak a kötelességünket teljesítettük”.

Ezért egy szent előtt tisztelegve mindig az Istent ünnepeljük. Aki felé elindultak és meg sem akarnak állni, míg Hozzá el nem jutottak. Ezt az életet élük.

Zavarba ejtenek a szentek? - Hát igen! Mert annyira más az, amikor valaki örömmel teszi a kötelességét, mert hitéből hivatásának éli meg, és mert tudja, hogy Jézus az ő jutalma. Ez Szent István jutalma is.

Az előbb említett Walter Nigg írja - „A történész nem tud hiteles képet festeni a szentről, mert csak az őt érdeklő pontokat veszi figyelembe, s ezzel meghamisítja. Egy szentben ott feszül az örökkévaló és a múlandó ellentéte, ezen ellentétet egy küzdő lélek a hit és a remény jegyében képes harmóniába ötvözni, talán ez az egyik titkuk, ami teljesen a láthatatlan világba tartozik.

„Hinni annyi, mint a feszültségeket elviselni, azaz a meg nem oldott kérdéseket - írja J.H. Newmann - A szentek átérték, olykor formálisán végigszenvedték az odafentek és idelentek feszültségét, és nem kerültek ki, amint egyes gyenge életrajzírók megteszik.”

Szent István ünnepének küszöbén megkérdezem: - Miben keresem az ünnep lényegét? - Az emlékezésben? A külső látványosságokban? Miben? Mire futja ötleteimből? Miben keresem? Talán abban, hogy elhatározom: meg akarom ismerni Istvánt, a Szentet, belső történéseivel, Istenre irányuló hűségével? Hivatásának rajongó szeretetével? A népet szolgálni akaró örömeivel? Igen, keresnem kell a hittel és reménnyel élő lélek Isten felé törekvő ragaszkodásával. Nem a történészek és irodalomárook előítéleteinek torzító szemüvegén át, hanem ahogy az Isten ismerő lélek congenialitásban egyáltalán lehetséges.

Az ünnep üzenete a csendben érinti meg lelkünket, - a lényeg mindig láthatatlan.

Megtépzott nemzeti öntudatunk és talajvesztett erkölcsi ellehetetlenülésünk olyan ünnepeket indokol, melyek nemzeti öntudatunkat életre keltik és erkölcsi ellehetetlenülésünkben fölemelnek, melyek földi zarándokéletünk útján a szerető Istenhez vezetnek.

„Ehhez nem reformátorokra, hanem szentekre van szükség” írja Walter Nigg.

Amíg az emberek a tűzijáték elpukkanó petárdáit csodálva nyugtázzák az ünnep elmúlását és fáradtan hazaballagnak, addig a hivatástudatban építeni akaró lélek a láthatatlan „csillogok” között példaképet keresve építeni indul családod, népet, egyházat, és hazát.

Réthy István

Dankó Viktória:

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonder Sándor

ENDRŐD TÖRTÉNETE

– a kezdetektől napjainkig. (szemináriumi dolgozat), 1999.

(részlet)

Endrőd az 1848-as forradalom idején:

A pesti forradalom első hírére a vásárból hazatérők és a márciusi ifjak vitték szét az országban. Békés vármegyében Szarvas szerzett leghamarabb tudomást a forradalomról március 16-án.

A megye székhelyére március 20-án érkezett a hír. Március 22-én a megyei alispán népgyűlést hirdetett. Ezen a gyűlésen a községek küldöttei között természetesen az endrődiek is ott voltak. A gyűlést a megyeház udvarán tartották, amely először nyílt meg teljesen a nép előtt. Az országgyűlési követek beszámolója után az alispán ismertette a pesti forradalom eddigi eseményeit. A küldöttek határtalan lelkesedéssel és hatalmas éljenzéssel vették tudomásul, majd az alispán felolvasta a miniszterelnöknek a csend és rend fenntartására vonatkozó rendeletét. Végül javaslatot tett a „Közbátorsági Bizottmány” alakítására, azzal a céllal, hogy biztosítsa a rendet a nemzetőrség felállításáig.

A községek küldöttei gyorsan szétvitték a forradalom hírére szűkebb pátriájukba. Határtalan lelkesedés töltötte el a falvak lakóinak szívét. Mindenütt zúgtak a harangok, és hálaadó imára gyűlt össze a nép. Azonban ez az eufórikus állapot hamar aggodalomba csapott át, ugyanis a polgári átalakulást biztosító törvények késtek, a bizonytalan helyzet felkorbácsolta a kedélyeket. Egyre több helyen robbantak ki tiltakozó megmozdulások, sőt önkéntes földfoglalások is. Ilyen mozgalom volt már 1848. április elején Endrődön is. Méretében azonban nem érte el a környék nagyobb településeinek megmozdulásait.

Az 1848-as törvények új korszakot nyitottak az endrői parasztság történetében is. Jogi helyzetük gyökeresen megváltozott. Megszűnt az úriszék, vagyis a földesúr bírászkodása a jobbágy felett. Nem volt többé különbség a törvény előtt úr és paraszt között. Mindkettő ügyében ugyanazon jog szerint, ugyanazok a bírák ítélkeztek. Kimondták a törvények a közös teherviselés elvét, ami azt jelentette, hogy adót ezután nem csak a paraszt, hanem a nemes is fizet. Vagyis a parasztra kevesebb esik az állami és a megyei terhekből. Eltörölték a papi tizedet, azaz a jobbágy termeléséből az állatai után járó hányadot. A legfontosabb változást azonban az jelentette, hogy felmentették a parasztokat a földesúri terhek alól. Az 1848-as törvények így véget vetettek a jobbágyi kornak. A jobbágyságot felszabadították. Azonban a felszabadító törvények csak egy része vonatko-

zott az egész parasztságra. Jogilag felszabadította ugyan őket, de a gazdasági felszabadítás sajnos felemás módon történt. Lényegében csak a telkes jobbágyokra vonatkozott, akik már eddig is haszonélvezői voltak a kezükön lévő földeknek. Most tulajdonosokká váltak és megszabadultak minden földesúri teherrel. Ezek Endrődön 1847-ben a jobbágyság 29,1%-át tették ki, de ezeknek is csak kis hányada rendelkezett egész telekkel. Legtöbbnek csak fél negyed vagy nyolcad telke volt. A jobbágyfelszabadító törvények természetesen jelentős lépést jelentettek parasztságunk életkörülményeinek javításában, de nagy hiba volt, hogy a zsellérek nem jutottak földhöz. Legfeljebb a házas-zsellérek kaptak néhány négyszögöles belső telket, de a házatlan zsellérek még házhelyet sem, pedig a zsellérek Endrődön 1847-ben a jobbágycsaládok 70,9%-át tették ki. Nekik is évszázados álmuk volt, hogy földhöz jussanak.

Endrőd népe a szabadságharc idején:

A forradalmi vívmányok és a nemzeti függetlenség megvédése önvédelmi harcra készítette az országot. Ebből a harcból az endrői nép hősiességével, áldozatvállalásával nem egyszer példát mutatva, derekasan kivette részét.

A közigazgatás újjászervezésével egyidőben megindult a nemzetőrség szervezése. Ebben a munkában a község előljárósága jelentős tevékenységet fejtett ki. Ekkor még senki sem gondolt arra, hogy a nemzetőrségre vár a rend fenntartásán kívül a haza védelme is. Annak ellenére, hogy a felemás jobbágyfelszabadítás itt is feszült helyzetet teremtett, már április 2-án Farkas György vezetésével 100 nemzetőr tett esküt a közbiztonság, a rend fenntartására és kivívott szabadság megvédésére.

A nemzetőrség újjászervezése után június végére Endrődön már 400 főre emelkedett a létszám. Tiszteknek Müller János lelkész, Nagy Ambrust, Drechsel Györgyöt és Salacz Imrét választották. Június 12-én indultak Makóra. Zászlójukra ezt írták: „Békés megye nemzetőrsége a hazáért.”

A hadiesemények hatására Makóról hamarosan Nagybecskerekre mentek. A községek utasítást kaptak a toborzások megindítására. Még több katonára volt szükség. Endrőről már az első napokban többen jelentkeztek. Közben a megye rájött, hogy az önkénteseket nem tudja felszereléssel ellátni, ezért a nagy lelkesedéssel megindított toborzást korlátozni kellett. Egyelőre azt tekintették fő feladatnak, hogy a toborzottakból 387 önkéntest táborba küldjenek. Ezek között 15 endrői volt, akik valamennyien hadiszolgálatban jártas, fegyverforgatásban gyakorlott, kiszolgált katonák voltak. Az önkéntesekből kettő szakaszt állítottak ki.

A világsi fegyverletétel elhallgattatta a csaták zaját. Ezután jött a megtorlás. A fegyvereket, a népfelkelésnél használt lándzsákat, puskákat stb. azonnali hatállyal be kellett szolgáltatni. Összeszedték a nemzeti színű zászlókat. Megtiltották a gyűléseket. A szabadságharcban teljesen kimerült községnek részt kellett vállalni az ellenséges haderő élelmezésében. Ez óriási megterhelést jelentett. A község előjárói éjjel-nappal a kivetett mennyiség összegyűjtésén fáradoztak, nehogy még nagyobb kellemetlenségek legyenek.

Jegyzetek:

1. Hunya Sándor: Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc endrői történetéhez. 9-20. old.

W SZONDER W
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft
Cipőtalpbélés gyártás
Kéreg forgalmazás
Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1
T/Fax: 06-66 386-037
Mobil: 06 20 451 1944

Gyoma néprajza

Részletek a gyomai református egyház 18-19. sz.-i néprajzi, helytörténeti értékű adataiból - I.

1.) Szántóföldi gazdálkodás, állattartás

Az egyházközség bizonyos korlátok között mezőgazdasági üzemként is működött. A lelkészeknek, tanítóknak, kántoroknak az uradalom által biztosított szántóföldi (hozzátartozó rét, kaszáló, legelőter.) területen kívül az egyháznak voltak a hívek által évtizedek során felajánlott földterületei. Valamint a temetők még be nem temetett, illetve a régi temetők felhagyott (gondozatlan) területét is különböző módon hasznosították. Ezenkívül az egyháznak adományozott állatok tartásáról is gondoskodni kellett. A gazdálkodást a mindenkor egyházigazgató (kurátor) és segítői az egyháziak irányították. Az évek során vezetett számadáskönyvekből – sajnos csak az 1780-as esztendőktől vannak adataink – sok érdekes adatot gyűjthetünk a korabeli gazdálkodás mikéntjével, módjával kapcsolatban. Ezek az adatok szinte „magukért beszélnek”. A gazdálkodásból származó jövedelem – mikor, mennyi, mert beleszólt az időjárás, árvíz stb – templomunk, iskoláink, épületeink, egyéb szükségletek fenntartására szolgált.

„Számadások Csatt Nagy István Uram Curátorságában és Máriaalaky Dániel Tiszteletes Tudós Prédikátor Uram idejében Anno Domini die 18 April. 1780.

1780. May. 24. Fő Bíró Csapó András Uram Gyapjú árát adott 6 Ft. 18 Kr. (a mindenkor főbíró volt megbízva azal, hogy tisztességes alku mellett az egész község lakosságának – így az egyháznak is – az évi gyapjú mennyiségét egy tömegben eladja a felvásárlónak.)

1780. Junii. I. Három Kosnak az

árából – mellyeknek párja májás 15-jött bé 6 Ft. 22 " Kr.

1780. Junii. 25. Dutkon István és Tuba István egyháziak Búza árába hoztak 44 Ft. 14. Kr.

1780. July 23. Tiz Bárányt a Mészár Székbe kimérvén jött belőle 8 Ft. 34 Kr.

Egy Marha bőrnek s egy Bőr Juhnak az ára ment 3 Ft. 45 Kr.

Fő Bíró Csapó András uramtól jött egy Bika árába mellyet a Mészár Székbe kiméretett 10 Ft.

1781. Junii. 6. Burkus Tóth István két tavaszi esett (döglött) bőr s egy bárány bőrkért adott bé 31 Kr.

Egy tavaji Bornyúnak bőre 1 Ft. Egy ötöd fű (ötödik éves) Tinónak az árrát bé adták 18 Ft.

Hat kosnak az árát adott Bíró Uram 12 Ft.

Négy Kosnak az árra 13 Májásoskon az párja téssen 7 Ft. 22 Kr.

10 bárány az Mészár Székbe elméretvénn jött belőle 7 Ft 46 Kr.

Curátor uram Búzáat edgy néhány ízbe különböző árrakon adott el 328 Vékát 178 Ft. 31 Kr.

Árpát két ízben 215 Vékát á. 17 Kr. 60 Ft. 55 Kr.

Fekete Gergély Edgyház Fi hozott a kezembe Búzáat 13 ", Árpát 74 Vékát Ismét hozott 8 Véka Búzáat melly Preceptor (segédtanító) Uram Conventiójába (béribe) ment.

Ismét hozott 8 Véka Búzáat, melly Tiszteletes Szekszárdi István (segédlelkész, illetve akkori néven Káplán) Uram Conventiójába ment,

Ismét hozott 10 Véka Búzáat, 13 Véka Árpát melly Rector (tanító, mester) Uram Conventiójába ment.

1781. Augusti 28. Az szegénységnek kiosztottunk 212 Véka Árpát.

Még 1780. Április 19. Jött a kezemhez Tóth Máttyás Uram által Tavaszi Búza termése 76 Véka

1780. Sept. 8. Az Fejős Juhásznak Botskor Pénzbe attam 12 Kr. (A bocskorpénz a pásztor járandósága, ami régebben marhabőr volt, bocskorra való marhabőrt adtak a pásztoroknak, mivel a pásztorok bocskorban jártak. Később ez szembeli járandóságra váltódott által.)

1780. Sept. 8. Nyáj juhásznak Gúnya bérbe 24 Kr. (ruházatra).

Négyesi Györgynek a Gujásnak 12 darab Marháért á. 4 garassával 2 Ft. 24 Kr.

Tamás Jánosnak a Kos Pásztornak 29 Kr.

Ekklezsia (egyház) Marháját bé hajtó bika herülőknek ádomást fizettem 30 Kr.

1781. Nov. 21. Mostani Nyáj juhásznak gúnya bérbe fizettem egyszer 14, másszor 15 Krajczárt. Nyáj juhászoknak váltott (ruhára) fizettem 1 Ft 13 Kr. Tavaji Kos Pásztornak 28 Kr. Múlt Nyári Kos Pásztornak Tubának meg fizettem 24 Kr.

(1 Rajnai vagy Rhénusi Forint /Rfrt./ = 60 krajczár /kr./,

1 máriás vagy májás = 34 krajczár vagy 68 pénz,

1 Vonás forint /Vfrt./ = egy magyar frt. és 2 pénz

1 Rfrt = 1 magyar forint /Mfrt./ és 20 pénz,

1 kr. = 2 pénz)

Cs Szabó István

Az ablak teszi a házat

MŰANYAG AJTÓK, ABLAKOK GYÁRTÁSA EGYEDI MÉRETEKRE IS.

5502 Gyomaendrőd, Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

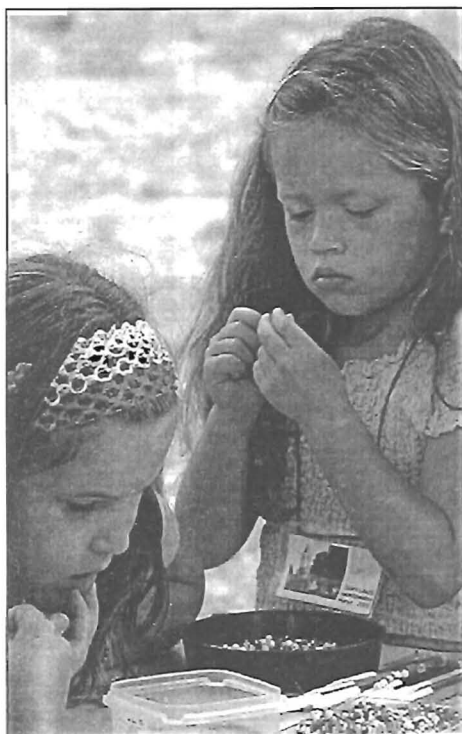
EGYEDI CIPŐGYÁRTÁS!

34-től 48-as méretig
női és férfi alkalmi és utcai modellek.

DEFORMÁLT LÁBRA IS, igény szerint.

Természetes alapanyagokból,
Rövid határidőre készítjük a cipőket.
MÉRETFELVEVŐHELY: HUNGELL KFT
Gyomaendrőd, Fő út 140/2. Tel.: 06-30 283-42-60

Szent László Karitásztábor Hunyán

Második éve rendezük meg az új plébánián a hagyományos Szent László Karitásztábor.

Július 18-tól 30-ig két héten át tartott a tábor, a gyerekek és a szüleik örömeire, mivel az óvoda is szünetelt így az óvodás korú gyermekek is részt vehettek a táborban, amely reggel 8-tól délig működött.

A szülők, tanárok hitoktatóink és a nagyszülők szép összefogásával jött létre, mert a tábor költségéhez mindenki hozzájárult.

Naponta más anyukák, önkéntes segítők készítettek a tízórait, teát főztek,

hogymindenki jól érezze magát.

A hitoktatónk vezetésével, tanárok közreműködésével vállalták a gyerekek felügyeletét, valamint a kézműves foglalkozások szervezését, amiért köszönettel tartozunk nekik. Volt üvegfestés, gyöngyfűzés, szövés, festés, rajzolás.

A mamák foltvarrára tanították az érdeklődő gyerekeket. Nemcsak lányok, fiúk is részt vettek a foltvarrás elsajátításában.

Reggel templomlátogatással, imádkozással, szentek életének felolvasásával kezdődött a tábor, utána torna, és jöhetett a játék és a foglalkozások.

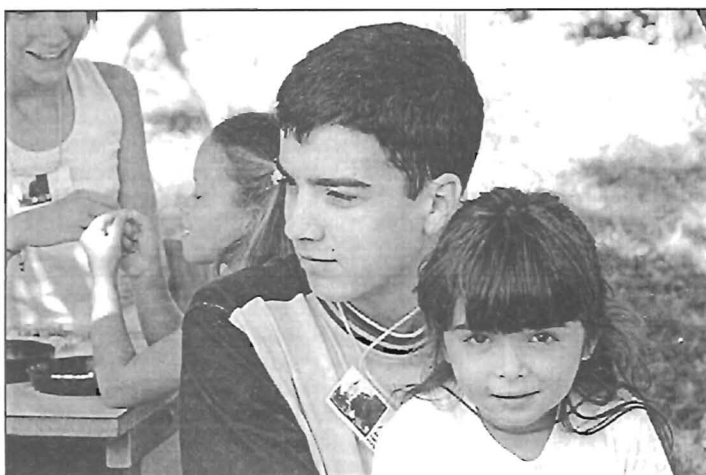
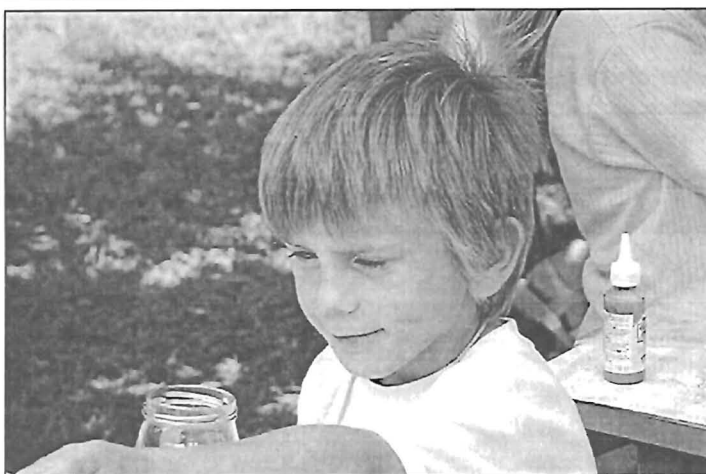
Négy sátor volt felállítva, itt különböző kézműves foglalkozások voltak, a fiúk fociztak, teniszestek, labdázta, a lányok kézműveskedtek.

Az idő végig jó volt, mindenki nagy örömeire. Óvodás korúaktól, középiskolás korig naponta 50-60 gyerek vett részt a tábori foglalkozásokon.

A tízórai előtt mindenki szépen imádkozott és utána jó étvágyat kívánva elfogyasztották az aznapi finomságokat. Volt palacsinta, nutelláskenyér, fánk, csöröge, vajaskenyér, májkrémes kenyér.

Köszönet a szülőknek, hitoktatóknak, tanárainknak, segítőknek, akik munkájukkal, adományaikkal támogatták a tábor – bár mindenütt ilyen egyetértés volna – és a szép összefogást.

Reméljük, jövőre is ilyen színvonalasan tudjuk megrendezni ennyi segítséggel.

MadiZol

Gyomaendrőd, Fő út 45.
Tel/Fax: 66/386-578
Mobil: 30/9-950-197

Forgalmazzuk a cipőipar számára a Keck Cég által gyártott különböző cipőipari ragasztókat, szerszám és talp lemosókat, kikészítőszerkeket.

Corvo bianco
Cipőipari Bt.

T/fax: 06 66/386-896
06 30/9855-671
Gyomaendrőd Fő u 14.

MAGÁNVÁMRAKTÁR

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Bálványos: Székelyföld nem tudja saját magát fenntartani?

Székelyföld jövőjéről, autonómiájáról volt szó ma a Bálványosi Nyári Szabadegyetemen. Megállapították, hogy az anyaország támogatása alapfeltétele annak, hogy egy más országban élő kisebbség autonómiája megvalósulhasson. Tudatos félrevezetés azt állítani, hogy Székelyföld nem tudja gazdaságilag sajátmagát fenntartani, hogy nagyobb arányban hasznélvezője az országos költségvetésnek, mint amennyit befizet az államkasszába - jelentette ki Szász Jenő Székelyudvarhely polgármestere. Székelyföld jövőképét vázolván kifejtette: például az utakra befizetett közúti különadó sokszorosan nagyobb annál, mint amennyit a székelyföldi önkormányzatoknak visszautalnak újtávitásra, de példaként említhető az a tény is, hogy Székelyudvarhely egész évi költségvetése 300 milliórd lej akkor, amikor egyetlen nagyvállalat 280 milliárdot fizet az államkasszába nyereségadó címen. A székelyföldi autonómia ügyének legnagyobb akadálya, hogy az erdélyi magyarság parlamenti képvisellete nem vállalja fel a területi autonómia ügyét, mindössze két képviselő akadt, aki a Székely Nemzeti Tanács törvénytervezetét benyújtotta a román parlamentben. Az autonómia ügyét ugyanakkor hiába támogatja az Európai Parlament, ha nem létezik tartalmi kiállítás az anyaország részéről - véli Szász Jenő. Dél-Tirol európai parlamenti képviselője kérdésre válaszolva megerősítette: Magyarországnak uniós tagként jogában áll szavazatával befolyásolni Románia felvételét. Az anyaországi támogatottság alapfeltétel egy más országban élő kisebbség autonómiájának megvalósulásában - véli a dél-tiroli képviselő.

Oláh Gál Elvira, Kárpátmedencei Krónika

Autonómia lehet, ha akarjuk, ha merjük

Forrás: sepsiszentgyörgy.ro

Néhány órás látogatást tett Kovászna megyében az Európai Unió Parlamentjének olaszországi küldöttsége, melyet Komlóssy József, a strassbourgi magyar delegáció tanácsosa, illetve dr. Gedei József Európa Parlamenti képviselő, a Magyar Parlament külügyi bizottságának tagja kísért el. A magas rangú vendégek első állomása a sepsiszentgyörgyi Keresztyén Ifjúsági és Diakóniai Központ volt, ahol Komlóssy Józseffel készült az alábbi interjú. - Kovászna megyei látogatásuk programját saját igényük szerint állították össze. Milyen céllal jöttek Háromszékre, Erdélybe? - Egy dél-tiroli- finn delegációt kísérek, a célunk az, hogy ennek a két országnak a képviselői saját tapasztalatokat gyűjtsenek Háromszéken, Székelyföldön annak érdekében, hogy ennek a térségnek regionális önkormányzati törekvéseit saját országukban, kormányuk felé, az Európai Unió, az Európai Parlamenten és Európai Tanácson belül támogatni tudják. Ennek a delegációnak mások mellett tagjai Titty Isohookana Asunmaa, akinek neve ismert Erdélyben, hiszen az ő határozati javaslatának eredményeként sikerült elérni azt, hogy a csángók fakultatívan ugyan, de anyanyelvükön tanulhatnak. Továbbá Christoph Pan professzor, őt lehet nevezni az autonómiák gurujának, Európában ő a legtekintélyesebb szakembere és a legnagyobb értője ennek a témának. Itt van Michel Ebner úr, aki a dél-tiroli tartomány képviselője az EU-parlamentben, és kiváló ismerője az autonómia-problémának, annak, hogy mit hozott a térségnek az, amikor területi autonómiát kapott, miként lehet ezt megjeleníteni a nemzetközi fórumokon. Az egy dolog, hogy itt emberek beszélnek autonómiáról, a valóságban a mögöttük lévő bázis nem tudja, mit kell ez alatt értenie. Nem tudják azt az emberek, hogy területi autonómia vagy regionális önkormányzat az egy és ugyanaz. Akik idelátogattunk, mindnyájan meggyőződéses hívei vagyunk annak, hogy minden egyes térségnek, ahol regionális önkormányzat megvalósítható azt az Európai Unió keretein belül, a lehetőséghez képest meg kell valósítani. - Regionális önkormányzatiságról, autonómiáról beszélt, ön szerint van-e reális esély arra, hogy itt a Székelyföldön, Hargita, Kovászna és Maros megyéket egybevéve székelyföldi autonómia legyen úgy, mint Dél-Tirolban? - Egy eszme csak akkor vészett el, hogyha félve a szenvedésektől annak a megvalósítását önmagunkban feladtuk, Deák Ferenc után szabadon idéztem. Ha ez a lakosság, aki ezen a földön él, a magyarok, a székelyek mellett a románok is úgy látják, hogy az ő jövőjüket egy régió az önkormányzatisága jobban tudja biztosítani, több kulturális, anyagi előnyt jelent számukra, a környezet megóvásának védelmére több lehetőségük van, akkor igenis meg lehet oldani. De ezt nem lehet megvalósítani sem a helyi románok, sem pedig a többségi nép ellenében, az autonómiát csak velük együtt lehet létrehozni. Európában két tendencia van, az egyik részről a tendencia az, hogy az országok közelebb kerülnek egymáshoz, légiesítik a határokat, az országok, kormányok, parlamentek hatáskörének egy nagy részét le kell adni az Európai Unióban belül Brüsszelnek, a másik részét le kell adni a régióknak és az önkormányzatoknak. Az egyik legfontosabb regionalista, Blanche azt mondta, hogy minden népnek joga van a saját régiójához, mint ahogy joga van az európai identitásához is. A jövőben az embereknek egyre több helyen három kötődésük lesz. Lesz egy európai, egy nemzeti és egy regionális kötődésük. Ha a regionális kötődést a románok is magukévá tudják tenni, tehát például lesz egy bánági vagy egy móc identitás, akkor lényegesen könnyebb egy székelyföldi régiót megalkotni. Hangsúlyozom, ezt igenis meg lehet alkotni, ha akarjuk, ha merjük, de csak higgadt európai politizálással, aminek egy részét az képezi, hogy együtt az itt élő románok-

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

augusztusi ajánlataim:

- Fűnyírók, elektromos, benzines,
- Szegélynyírók, sövénynyírók,
- Szivattyúk, tömlők, öntöző fejek,
- Vegyszerek, virágtápok, permetezők,
- Virágföldek, műtrágyák,
- Bográcsok, bográcsstartók,
- Szűnyögirtók, riasztók, hűtőtáskák,
- Fóliák, takaróponyvák, gumicsizmák,
- Drótkerítések, szegek, csavarok,
- Kéziszerszámok, kaszák, sarlok,
- Létrák, műanyag-kukák, hordók,
- Porszívó zsákok, viaszos vásznak,
- Elektromos borotvák, hajszárítók,
- Dúfa-festékek,
- Zárak, lakatok, kőműves szerszámok,
- Kutya-macska eledelék

Várom kedves Vásárlóimat!
FARKAS MÁTÉ

Evangélikus Oldal

2005. nyara, Keszőhidegkút

Kedves Olvasó!

Eredetileg magam készültem egy beszámolóval egy ifúsági táborról, ahol az idei nyáron a Csurgói, Budapest-Angyalföldi és a Gyomai Evangélikus Gyülekezetek fiataljai közösen töltöttek el csaknem egy hetet. Mégis jobb, ha nem egy szervező, hanem egy résztvevő fiatal osztja meg élményeit az ott töltött napokról, hiszen nekik készült a tábor, és az a legfontosabb, hogy ők hogyan érezték ott magukat. Az írás eredetileg a közeljövőben megjelenő és a résztvevőknek szánt tábori újságba írt nyílt levél, amelyet Baráth Katalin hozzájárulásával tesz közkinccsé. Ez érezhető a megszólításon és a hangvételén egyaránt, mégis azt hiszem, hogy ez a legtökéletesebb élménybeszámoló és a legtisztább kép, amin keresztül Önök is betekintést nyerhetnek az ott töltött hét hangulatába. Reménységem, hogy a jövő évben sokkal több fiatal kap kedvet, és merít bátorságot, hogy elinduljon velünk, és hasonló élményekkel térhessen vissza.

Horváth Z. Olivér
evangélikus lelkész

Az első táborom

Sokat gondolkodtam, mielőtt e levél írásába fogtam volna. Az nem volt kétséges, hogy meg szeretném osztani a közösen eltöltött héttel kapcsolatos bennem felmerült érzéseket, megélt tapasztalatokat Veletek, az azonban már okozott egy kis fejtörést nekem, hogy ezt milyen formában is tehetném. Az elkészítésre kerülő táborújság hangulatához ugyanis egy virgocnabb, vidámabb hangulatú beszámoló talán sokkal jobban illene, azonban sajnos, a humorizálás területén akad még behoznivalóm. Tehát ezért döntöttem emellett, hogy egy komolyabb hangvételű írományban próbálom megfogalmazni mindazt, amit ez a tábor jelentett és mindig is jelenteni fog nekem.

Tizenkilenc éves kalandvágyó emberpalánta lévén, sikerült már átélnem néhány igazán felemelő, jellemformáló s örömet adó szituációt az életben.

Az azonban természetesen nem minden színesítette élményeim képzeletbeli palettáját, s így eshetett meg, hogy ez ideig a táborozás is kimaradt tapasztalataim sorából.

Így utólag, már nem is értem miért történt, történhetett ez így.

Talán, mert hiányzott a megfelelő lelkesítő erő, egy nyomós ok, mely gyermekkoromban arra ösztökélt volna, hogy kipróbáljam a táborlakók beszabályozott, programokhoz kötött, ugyanakkor mégis végtelen lehetőségekkel teli mindennapjait.

Tévesen ítéltem meg éveken át a táborozás valódi jelentőségét, s ez lehet a magyarázata annak, hogy oly sok ideig vontam meg magamtól az élet eme különleges pillanatait nyújtó színteret.

Idén nyáron, azonban gondoltam egy merészet, azt mondtam magamban:

„miért is ne?“, legalább gazdagabb lehetek egy ilyen terű tapasztalattal is, s engedtem a hívó szó „csábításának“.

Utólag megállapíthatom, nagyon jó döntést hoztam...

Most azt hiszem, meg kellene indokolnom az iménti állítást. Először is örültem, hogy kiszakadhatok a megszokott tisztántúli környezetből, s jobban megismerhetem országunk általam sajnálatos módon ritkán látogatott dunántúli vidékeit. Bár a csöppnyi település, Keszőhidegkút nem kínált lehetőséget változatos túrák szervezésére, a sík vidék látványához szokott szemem számára már pusztán a dimbes-dombos környezeti képe is magával ragadó volt.

A táj szépsége mellett, a nyugalom, a meghittség és a szelíd báj varázslatos egyvelege is hozzájárult az alapkedvemhez.

Ha csupán ezt kaptam volna e táborból, már az is igazi ajándékot jelentett volna, a végig idegeskedett júniusi hónap könnyed levezetéseként.

Az azonban az élet úgy hozta, hogy érezhettem azt a fajta teljességet, melyet nem is vártam, melyre őszintén szólva egyáltalán nem is számítottam.

Ehhez nagyban hozzájárult az az alapos előkészítés és tervezés melyről a táborvezetők gondoskodtak. Mint később megtudtam ahhoz, hogy a tábor jövőre lakói olyan jól érezhessék magukat azon az öt napon, melyet együtt töltenek, egész évben gondolkodni kell, ötletes programokon törni a fejüket, beszerezni a megfelelő kellékeket, pályázatot írni, hogy ez az egy hét még szebbé válhasson, s anyagi szempontból se lehessen okunk panaszra. Ezen kívül össze kell szedni a táborozni vágyó fiatalokat, mindenkit tájékoztatni kell, adminisztrálni, megszervezni az étkeztetést, hogy minden egyes kis csavar a he-

lyére kerüljön, a végére minden olajozottan működjön abban a bizonyos gépezetben...

Más szóval belegendolni is szívem fájditó mennyi munkátok lelhető fel ebben Anita, Laci, Olivér, Mariann és Jócó.

Azt csak Ti tudhatjátok, mennyire áll arányban egymással a végeredmény és az ennek elérésébe fektetett energia, azonban az az egy biztos: szerény véleményem szerint fantasztikus kis élménydömpinget sikerült összehoznotok, melyet ezúton is köszönök nektek, le a kalappal előttetek!!

Ugyanez a mély hódolat és köszönet jár, a szó szerint értendő Konyhatündéreinknek is természetesen (a csurgói gyülekezet két asszonytestvére kísért el minket, vállalva a konyhai szolgálót), hiszen a minden étkezésre biztosított ízletes fogások nélkül, fele olyan vehemenciával és kedvvel vethettük volna bele magunkat a DEPOkba (délelőtti program) és DUPOkba (délutáni program), mint ahogy azt végül is tettük.

Az igazság részét képezi az is, hogy Vezetőink felkészültsége, kreativitása és lelkesedése mellett, Nekünk, táborlakóknak is nagy szerepünk volt eme egész csodálatos hét arculatának kialakításában.

Igen, ugyanis partnerekként viselkedtünk, s ha akadt is olyan, aki az elején igyekezett elzárkózni a közösségtől, nos, a végére, azt hiszem, Ő is maradéktalanul feloldódott.

Másrészt pedig ismertségeket, mi több barátságokat kötöttünk, és lehetőség nyílt már meglévő emberi kapcsolatok elmélyítésére is. Ezzel tudunkon kívül is sokat segítettünk a Vezetőinknek abban, hogy egységbe rendezzék a csapatot, hogy megfelelő táptalajra találjanak a csoportbeszélgetések, vagy éppen az egyéb együttműködést kívánó feladatok is.

Úgy gondolom, ha akár egy emberrel is kevesebb gyarapította volna a résztvevők névsorát, akkor az már elvett volna valamit abból, amit így együtt érthettünk el: az ötletesen megoldott feladatokat, a poénos videó kommentárokat, az együtt éneklés felemelő érzését, a tábor lényegi valóját: a megalkuvás nélküli, sallangtól mentes, őszinte boldogságot, az összetartozást...

Számomra legalábbis ezt jelentette ez az egész, s ezért a különleges, szívemben elraktározódó emlékért ezúton is köszönettel tartozom Nektek.

Az eddigiek fényében szerintem kitűnt, kitűnhetett, mennyire sokat adott nekem ez a tábor, az első napjától, az utolsóig. Azt hiszem, más lettem. Több. S nem csupán egy emlékekkel, mert ha Isten is úgy akarja, jövőre újra találkozhatunk.

Addig pedig ott az internet, a hagyományos postai levelezési út, a telefon, hogy külön utakra tért életünk fonalát a jövő nyárig könnyebb lehessen közös mederbe terelnünk. Én minden esetre így fogok tenni. Remélem Ti is!

Puszil Mindenkit,

az immár következő táborélményre fogát fenő kispajtás:

Baráth Kata

Gyomaendrőd, 2005. július 11.

Gyülekezeti alkalmaink:

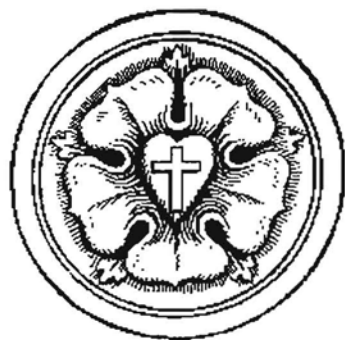
Istentisztelet:

vasárnap 9 órai kezdettel a templomban
(Minden hónap 2. vasárnapján úrvacsorai alkalommal.)

Hivatali elérhetőség

Telefonon egyeztetett időpontban.
Telefonszám (hétköznap 9-17 óra között): 56/352-437

Alkalmainkra minden Testvérünket és Érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk!

Petőfi napján Petőfi szellemének

„Tündérorszámban csak híre sincs a télnek,
Ott örökös tavasz pompájában élnek.
Nincsen ott nap kelte, nap lenyugovása,
Örökös hajnalnak játszik pirossága.

Tündérországnak egy tó állott közepén,
János vitéz búsan annak partjára mên.
Bedobta a rózsát a tónak habjába
Nem sok híja volt, hogy ő is ment utána.

Hát az élet vize volt a tó itten,
Mindent feltámasztó, ahová csak cseppent.
Iluska porából nőtt ki a rózsza
Így halottaiból őt is feltámasztotta.

Be szép volt Iluska. A tündérlányok
Gyönyörködő szemmel mind reá bámulának.
Őt királynőükké meg is választották
A tündérfiak meg Jánost királyukká.

Kedves Gyerekek!

1823. január 1. és 1849. július 31. Ezt a két nevezetes dátum Petőfi Sándor életének kezdete és vége. Rövid életének alfája és omegája. Melyik nap igazán a költő napja? A születése – az ígérlet napja, vagy a beteljesedett földi élet a szellem továbbélésének napja?

1849. július 31-én a Segesvári csatában, a magyar szabadságharc végső nagy csatájában tűnt el Petőfi Sándor örökre. Sem élve, se halva többé rá nem talált senki.

Egy lejárt másfél század után keressük szellemét az irodalomban, lírájában, mely vadrózsabokorban, nefelejcsben énekelte a szerelmet, pacsirta hangjával zengte a szabadságot, eltűnt! További sorsáról a madár sem hozott hírt.

És jött a nagy temetési nap, amikor a költőt nem bocsátták virágkötéssel, selyem párnán a föld mélyibe, a hősöket nem ünnepélyes gyászzenével adták a közös sírba.

Móra Ferenc írja 1923-ban a Szegedi Naplóban:

„Szép volt Petőfi Sándor temetése, mert azt maga az Úr végezte, mint Mózesét, hogy földi szem ne lássa sírját, földi láb ne tapodja szent porait. Angyalaival ültetetteit följe pázsitot és vadvirágokat, talán tölgyet eredeztetett szívéből, talán vadrózsabokrot és csalogányokat rendelt síratójának és a felhőknek parancsolta meg, hogy harmatozzanak könnyeket följe minden júliusvég éjszakáján...

Köszövények érkeztek az esetleges szibériai életről, az „egy gondolat” fájó beteljesedéséről is. Ki tudja? A nagy „Orosz medve” az utolsó másfél században annyi magyar ember lelkét megalázta, festét meggyötörte, összeförte és el is nyelte. Ha a titok titok marad is, nem változtathat Petőfi Sándor emberi és költői emléken. Életét mindenképpen a Sors fejezte be.

Ami bizonyos, hogy Petőfi Sándor emberként és költőként 1849. július 31-én Segesváron eltűnt örökre.

Életének nagyszerű 26 esztendőjével kell rá emlékeznünk!

Gabi óvónéni

MEGHÍVÓ

AKI HALLJA (OLVASSA) ADJA ÁT!

Találkozót szervezünk, a korábbi években Csejten élők emlékére.

Több mint száz címre küldtük el az alábbi levelet, de ha valaki mégis kimaradt, - ami előfordulhat - vagy nem sikerült a címét megszerezni, kérjük értesítsék!

ENDRÓDIEK BARÁTI KÖRE

GYOMAENDRÓD

Damjanich u 15

MEGHÍVÓ

Tisztelettel és szeretettel köszöntjük a Csejti Tanyavilág egykori lakóit.

Mintegy 100 éve annak, hogy újra benépesült ez a vidék. Apáink és nagyapáink törték fel és tették termővé a csejti, varjasi, udvarnoki, rigalyosi, sziket.

Itt születünk, itt élünk, itt volt az otthonunk. A Sors szétszórta bennünket, de itt vannak a gyökereink, ide kötnek bennünket az emlékeink.

Szeretni ezt a földet, emléket hálás szívvel megőrizni, tisztelni őseink emléke előtt, ez a mi feladatunk és kötelességünk!

Ez a gondolat vezérelte az Endródiek Baráti Körét, amikor meghallgatta és felkarolta az e vidékről elszármazottak javallatait, kezdeményezte és a helyi önkormányzattal egyetértésben megteremtette a csejti tanyavilág emléket megőrkítő szerény emlékmű állításának feltételeit.

Az emlékmű a Csejtről elszármazottak lelkes kis csapata közreműködésével elkészült!

A volt Csejti iskola udvarán, az egykori országzászló helyén kerül felállításra.

Felavatását ez év augusztus 27-én (szombaton) tervezzük.

A Csejtről elszármazottak és a Baráti Kör tagjainak részvételével szervező baráti találkozó keretében.

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját a baráti találkozóra, az avató ünnepségre, és az ezt követő közös ebédre, emlékeinket felelevenítő baráti eszmecsereére.

Szeretnénk a csejti tanyavilág életéről egy képes albumot is összeállítani, és a következő találkozón átadni Önöknek.

Az album elkészítéséhez kérjük, hogy a megörzött fotókat, bemutatóra érdemes vonatkozó dokumentumokat hozzák magukkal, vagy küldjék meg a szervező bizottságnak. Természetesen az átadott anyagot mindenkinek visszajuttatjuk.

Őszintén reméljük, hogy meghívásunknak eleget tudnak tenni és részt

vesznek az emlékünnepeünkön, amit szíveskedjék vagy írásban, vagy telefonon augusztus 20-ig közölni.

A találkozó tervezett programját és a részvétellel kapcsolatos információt a túloldalán ismertetjük.

Szeretettel várjuk Önöket, számítunk a találkozásunkra, a közös ünnepésre.

Baráti üdvözléssel a szervező bizottság nevében:
Ambrózi László, Buczkó Imre, Császárné Gyuricza Éva

PROGRAM ISMERTETŐ 2005. AUGUSZTUS 27. SZOMBAT

9-10³⁰-ig gyülekező a NAGYLAPOSI BIRKACSDÁNÁNÁL

10³⁰-kor csoportos indulás a volt csejti iskolához

(útvonal: Birkacsárdá;- régi mezőtúri út;- simai halom;- ványai út;- sűrűcsejti út;- Iványi tanya (helye);- Iskola út) A vonaton érkezőknek odavissza szállítási lehetőséget biztosítunk.

11.³⁰-12 Emlékmű avatás;

Himnusz

Megjelentek üdvözlése,

Ünnepi beszéd, Márton Gábor tanár úr,

Vers

Koszorúzás, emlékezés virágainak elhelyezése,

Szózat

12-vissza indulás az ebéd és baráti beszélgetés színhelyére a NAGYLAPOSI KÖZÖSSÉGI HÁZHÓZ

13- közös ebéd (térítés mentes)

Baráti beszélgetés

Emléklap átadása

Szervező bizottság tagjai:

Császárné Gyuricza Éva T/fax: 66-386-323; 06 30 29 73 571, Ambrózi László Ambrózi Mihály Buczkó Imre T: 06 30 924 25 09, Borsos János Vargáné Földvári Krisztina T: 66-285-427, Kertes Imréné T: 66-386-724 Márton Gábor Papp Imre A részvételi szándékot a fenti telefonszámok bármelyikén lehet jelezni. A fotókat, dokumentumokat BUCZKÓ IMRE, 2476 PÁZMÁND Fő út 119 címre kérjük küldeni. Szervező bizottság

Fiatalokról fiataloknak

„Erősen bízom benne, hogy a Sors még összehoz minket”

Ezekkel a szavakkal búcsúztak a 12. Magyarországi Mozgótábor résztvevői.

Idén a tizenkettedik alkalommal rendezte meg a Kandai Rákóczi Foundation a Magyarországi II. Rákóczi Ferenc Alapítvánnyal együtt a Kárpát Medencei fiatalok számára a nyári Mozgótábort.

A Történet már az 50-es évek elején kezdődött, amikor is a Kanadában élő magyarok elhatározták, hogy hasznára lesznek az „új hazának” és teljesítik az „Ohaza” iránti elkötelezettségüket is. Szövetségbe tömörültek.

1989 előtti években évről-évre 10 egyetemistát küldtek Magyarországra a magyar nyelv és kultúra tökéletesebb megismerésére.

Időközben a Szövetség Alapítványi formát vett fel és a célok is változtak. Megszületett a mozgótábor ötlete, ami első sorban Agkler Bélától és feleségétől, Papp Zsuzsától származott.

Történt ugyanis, hogy a házaspár a Kárpátjai útjuk során megtapasztalták, hogy az ott élő magyar gyerekek közül nagyon kevesen juthatnak el Magyarországra...

1994-ben a Kárpát medencéből 80 fiatalot hívtak meg Magyarországra. Több éven át keresték a kapcsolatot azokkal a magyar szervezetekkel, amelyek segíthetnek az ő elgondolásukat, a magyarországi programok megvalósítását. Először a Templomos Lovagrend, majd a Kecskeméti és Budapesti Piarista Gimnázium, majd a Miskolci Jezsuita Gimnázium kapcsolódott a tábor programjának szervezésébe és lebonyolításába. Bekapcsolódtak továbbá a tábor korábbi résztvevői, ők a leglelkesebb segítők közé tartoztak.

A tábor résztvevői is évről-évre szaporodtak, évente már 150 főre növekedett. Jöttek Erdélyből, a Felvidékről, Délvidékről, és Kárpátaljáról a fiatalok. A 150 gyerek három turnusban járta az országot forgószínpadszerűen, Rákóczi, Bethlen, Zrinyi táborevén.

Már tavaly is eljutottak Gyomaendrődre, idén két tábor: a Rákóczi és a Bethlen tábor résztvevői töltötték egy éjszakát városunkban, a Bethlen Gábor Szakképző Is-

kola Kollégiumában kaptak szállást. Késő este érkeztek, a Gyomai Jézus Szíve Templomba is betértek, ahol Timár atya vezetésével egy közös imában adtak hálát, és imádkoztak egy társukért is, akit az úton baleset ért. Ezt követően átmentek a kollégium étkezőjébe, ahol a vacsorát közös imával kezdték, és fejezték be. Itt a házigazda Ungvölgyi János ismertette az esti programot, és bemutatta a segítőt, Barta Mónikát, Szilágyi Krisztinát, Uhrin Zoltánt, Varjú Lászlót és Rafael Tibort.

A vacsora utáni közös beszélgetés során megkérdeztünk néhány fiatalat a táborról, az eddigi élményekről:

Pistyák István 20 éves:

Honnan jött, és hogy került kapcsolatba a táborral? Válaszként elmondta:

Felvidékről jött, és a Rákóczi Alapítvány pályázata útján került már 4 éve kapcsolatba a táborral. A pályázat 4 témában ad lehetőséget. Ebből egyet választ a pályázó, és csatolja az életrajzát is. Az a baj, hogy csak egyszer lehet pályázni. Ő szerencsére azok közé tartozik, akiket visszahívtak segíteni, így már csapatvezetőként 4 éve vehet részt.

Mit jelent számára a tábor? – Megismerhetem jobban a hazámat, eljuthatok olyan helyekre, ahová valószínű a tábor nélkül nem tudnék eljutni. Szomorú, hogy nem élhetek itt. A tábor évről-évre egyre több és jobb és gazdagabb élményeket ad.

Pap Lajos Attila Erdélyből:

Mi a véleményed a táborról? – Jobban megismerem a történelmem, és a látottak alapján büszkébb vagyok arra, hogy MAGYAR vagyok, és persze hazámra is, ahol nem élhetek, mert idegen földön kell élnünk. Azt nagyon sajnálom, hogy csak egyszer lehet pályázni, és jönni, szívesen jönnék többször is mert így még többet megtudhatnék a hazámról.

A december 5.-i Népszavazás eredményéről, ahol a kettős állampolgárságról is szó volt, mit gondolsz? – Őszintén megmondom, hogy megsértett. De szerintem nem én vagyok egyedül ezen az állásponton. Elszomorító volt a végeredmény. Ákik igennel szavaztak, lehettek volna többen is.

Papp Bernadett és Zeke Zsuzsanna Erdély:

Mi a véleményed a tábor szervezési munkájáról? – Igen szervezett a munka, a csapat összeállítás. Nagyon jó hogy a programok színesek, sok a látnivaló. Egyetlen dolog, ami kicsit fárasztó, a sok utazás, napi 5 óra, de a sok látnivalóért azért megéri. A hangulat hihetetlenül jó. *Szerinted miért jó ez a tábor? –* Egy életre szóló élményt ad ez a tábor. Amit odakint hallunk szóból, azt itt láthatjuk. Sokkal jobban és könnyebben meg lehet tanulni a magyar történelmet, és ami még nagyon fontos, életre szóló barátságok köttetnek itt. De azért néha elkap

minket is a honvágy a szülői ház után, hiszen sok a 17 nap távollét.

Késő este a tábor fiataljai fáradtan tértek nyugovóra, hiszen kora reggel indultak tovább.

Utazásuk végén Budapesten a Dunán, a Rákóczi hajón tartották a mozgótábor résztvevőinek, segítőinek, pártfogóinak a búcsú ünnepséget, két óras hajóúton. Voltak ott Kanadából, Torontóból, és Magyarországról. Egy citerazenekar, játéka, majd az Alapítvány vezetőjének köszöntője, a csoportok indulóinak éneke, néptánc bemutató, a segítőknak oklevelek átadása színesítette a hajóutat. Elmondták a szervezők, hogy a három csoport 4 napot töltött együtt Budapesten, Csillebércen. Az utolsó nap van a hajókirándulás, utána még Csillebércen a gyerekek színvonalas műsorral kedveskednek. A műsorból kicseng a határon túli élet, a hit a szeretet. Még a teremben is lehetett érezni Isten szeretetét, kegyelmét, egymás érzéseit, a Szentlélek erejét, és azt, hogy minden szív egyszerre dobbant a Himnuszok közös éneke alatt.

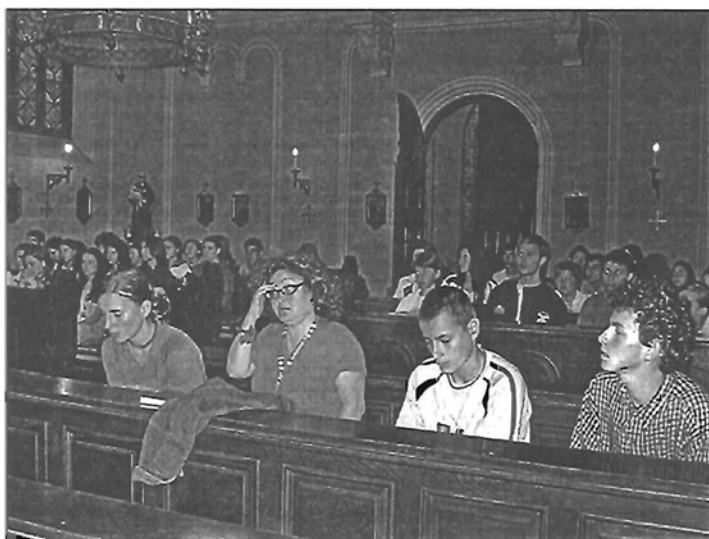
Befejezésül Aghlerné Papp Zsuzsa megköszönte a segítők munkáját, majd a tábor gyerekeihez szólt: „Látom szemetekben a könnyecskéket. Ezek a könnyek az öröm és a fájdalom könnyecskéi, mert két hét alatt testvéreként igaz barátokká váltatok. Lehet, hogy a határ elválaszt benneteket, de a baráti szívet átölelő szeretet minden határon átnyúlik.”

Az est hátralévő része énekléssel, beszélgetéssel telt el. Reggel a búcsúzás ideje volt, amitől mindenki előre félt. Folyt a könny, szinte mindenki sírt, így búcsúztak: „Erősen bízom benne, hogy a Sors összehoz még minket, nagyon szeretlek, hiányozni fogsz.”

Így ért véget a 12. Magyarországi Mozgótábor, amely biztos, hogy elérte a célját idén is.

Mi is ez cél? A magyar gyerekek, akik a határon túl élnek, ismerjék meg hazájukat, kultúrájukat, történelmüket. Magyarságuk, szülőföldjük tudatos vállalása, egymás megismerése, barátságok kötése, így mindenki valóban része lehet egy nagy közösségnek, egy nagy családnak, a magyarságnak.

Szilágyi Krisztina és Rafael Tibor

Prodalmi oldal

„Sohasem porladok el /
versek oltárába szöktem.

Pinczési Judit emlékezete

„Hányféle találkozás, Istenem,
/ együttlét, különválás, búcsúzás
/.../ a múlandó és múlhatatlan /
hányféle helycseréje! / -írja Pilinszky
János a Találkozások c. versében.

Találkozásokat sodor elém az idő.
Rácsodálkozó, szikrázó, felemelő,
megindító, maradandó találkozókat.
És párbeszédet. Valódi párbeszédet.

Az elsőt a nyolcvanas évek derekáról, amikor megismerkedtem a fiatalon elhunyt költőnő, Pinczési Judit műveivel. Láng volt az élet címmel akkor jelent meg válogatott és hátrahagyott verseinek gyűjteménye. Bár életében nem találkozhattam vele, de művein keresztül igazi, valódi párbeszéd indulhatott el, amolyan személyes-személytelen fokon lezajló dialógus költő és olvasója között.

Majd néhány évvel később... Ajka... Egy versmondó találkozó tereket szétfeszítő, időtlenbe emelő pillanatai... A versfolyamban Áprily, Nagy László, József Attila, Pinczési Judit... s a Csakazért sem című verse... A halál biztos tudatában ez a Csakazért sem egyfajta magatartást, morális magatartást jelöl. A test legyőzötése, a „másik part” közelsége, s a „vérző örtüzek” jelenléte, mind mutatják, csak idő kérdése, hogy „beleszője magát a végső nyugalomba.” Ez a vers az, amely elvezetett a költőnő Édesanyjához, aki gondozója hagyatékának, s maig a „láng örzője”. A tőle kapott hang és írott anyagból kaphattam még teljesebb képet pályafutásáról, költői létéről, s lett annak idején főiskolai szakdolgozatom témája.

Pinczési Judit élet 1947. október 1-jén Debrecenben indult. Budapesten érettségizett, majd az ELTE Bölcsészettudományi Karának olasz szakán végzett 1975-ben. A Rádió külső munkatársaként is dolgozott. Kortársai között találhatjuk: Baka Istvánt, Bari Károlyt, Nagy Gáspárt, Pintér Lajost, akik a hetvenes évek közepén jelentkeztek először műveikkel.

Pályakezdeséről a költőnő így vall: „Ha őszinte akarok lenni, akkor azt is elárulom, hogy először semmilyen szerencsével nem indultam, és ez engem nagyon megtört... és én akkor elhatároztam, hogy nem fogok többet írni. Ezt a szándékot elmondtam Szabó Magdának, és erre ő azt mondta nekem, mivel nem ismeri verseimet, nem tud biztatni semmivel. És amikor elolvasta a verseket, akkor egyszerűen és fennköltén annyit mondott, hogy ezt már megejtette a fene, írni fogsz!”

Az első kötete a Szelidített tenger, melynek megjelenését a neves költő-példakép, Kormos István segítette. S hogy milyen is a Szelidített ten-

ger! Önfeléd szárnypórbálgatás, vidám csapongó költői játék, hiszen a mindenség megéneklése, versbeszédése, a tenger „megszelidítése” a cél. A természetben feloldódik, élőlényei teljesen azonosul. Gyermekként csodálkozik a világra, s próbálja helyzetét meghatározni. A valóság bemutatása helyett jobban izgatja az, ami a jelenségek mögött van. Szavai játékosak, távoli dolgokat helyez egymás mellé, s egy sajátosan szürreális világot épít fel. Alaphangja: az irónia és a groteszk. Ezek segítségével rajzolja, jeleníti meg a hazugságaival, képmutatásaival átszótt emberi világot. Költészetének „másik szintere” a természet, viszont a védelem és a védettség lehetőségét kínálja, amelyben nemcsak feloldódni, hanem megtisztulni is lehet.

1980-ban két kötete jelent meg: a Benedek király (gyermekversek) és a Kehely című.

A gyermekekről így vall: „Én nagyon nagy esélynek érzem a gyerekekkel való kapcsolatot. A költészet az embernek a gyerekkorában húz el a feje fölött. Én úgy érzem, minden lényeges az embernek a gyerekkorában történik meg, és utána minden tulajdonsága csak módosul. Nagyon nagy esély gyerekeknek írni. És Pinczési Judit valódi gyermekverseket írt, melyek szerves részét alkotják a felnőtt verseknek. Csodálatos képessége volt: a szó nemes értelmében gyermekként látta és láttatta a világot. Mestereinek: Weöresnek, Kormosnak, Devecserinek a hatása fellelhető ugyan de nem nyomja el a fiatal költő hangját.

A Kehely c. második felnőtt kötetének kulcsszavai ill. legfőbb motívumai: kehely, fény, szeretet, de már a csend, az idő, és a halál is. Még az első kötetben a „tenger megszelidítéséről”, azaz a külső és belső világ megszelidítésének szándékáról ír, addig ebben már felfedezhetjük a hazatalálás örömét is. Az irónia és a groteszk továbbra is jellemzője lírájának, de már áthelyeződik, s a betegség, a szenvedés elviselésében is segít.

A fény motívuma egész költészetében jelen van. Számára fényforrás lehet a szerelem, szeretet, barátság. A fény azonos a reménnyel, de fény lehet a költészetbe vetett hit is. Legerősebb indítást mégis a szeretet adja. Úgy érzi. Apollinaire elírta előle e gyönyörű sort: „Sírfelel: szeretni tudtam.” Vallomása a hűségről megrendítően szép: „Számomra minden él, nemcsak az emberek, hanem a tárgyak is, ha eltörök egy bögre, ez számomra haláleset.

Ha egy hosszú utazás után hazajövök és újra látom a fasort vagy a fákat az utcánkban, az számomra találkozás.”

1982-ben jelent meg a Lombja van a csöndnek c. kötete, s a költőnő nem sokkal később már halott.

E kötetben teljes mélységében bontakozik ki költészetében a csend, az idő, a halál vonzásában. Úgy érezhetjük, hogy az élet-halál párviadalában személyisége „legyőzött”, s a betegségtől meggyötört ember értelmével is felfogta, hogy „forog az éjféli szinpadán”, és nincs már ideje festett szavakra.”

A költészet csodája, a költészetbe vetett hite az utolsó lehetőség, melynek segítségével kimondhatja „a reszketés gödreire között / a Napot azért még felérem” és jelezheti minden sorával a „robbanásveszélyt”.

Mindent átszőnek az eddig csak érzékekben sejtett, távolból hangzó, de most már egyre közelebbnek és ismerősebbnek tűnő hangok. „Egy másik virradat” hangjai ezek, egy olyan világé, mely nem fogható fel emberi érzékkel.

Költői pályája hat évig tartott. Versei ma is itt élnek, velünk, bennünk, az olvasókban.

1982 nyarán, aug. 26-án váratlanul, rövid ideig tartó súlyos betegség következtében meghalt.

A pályatárs, Nagy Gáspár így búcsúzott tőle a Farkasréti Temetőben: „Búcsúzom Tőled a Magyar Írók Szövetsége nevében. Nemzedéktársaid, barátaid, a magyar költők nevében, akikkel mondjuk és hisszük soraidat: / „sohasem porladok el / versek oltárába szöktem.” / Isten veled!”

Polányi Éva

MÁSODSZOR

Mikor másodszor születtem,
csillagok sirtak helyettem.
Szel-szigony támadt, nevettem.
Gyöngyfolyó hívott. Követtem.

TEHERLETÉTEL

mikor meghal akit szeretsz
nem áll meg semmilyen szerkezet
átszivattyúz ezernyi ér
véred hőmpolyög leválik kezed

de kell is e szálló némaság
csontjába gyűjti azt ami ver
zörgéssel nyújtja át magát és
zokogásod nem fődí el.

SZERELMEM GYERE

Szerelmem figyelj most elmondom én
láng volt az élet és lomb a remény
mikor is volt! ez régen volt
hol várt a nap! Kezemben volt.

Hogy született fényem! szemedben élt
Kié volt arcom! tükörben is tiéd
s némaságom! hangoddal beszélt
mért szeretett álom! melletted élt

Mint hajóúton az ár-apály
ringott és forgott a kéz a száj
s mikor megnyílt a tömör halál
hullámokon sodort tovább

Szerelmem gyere ez a nap az enyém
emlékezem: nem úgy gondoltam én
O doktor úr! Ki lehetne más!
és milyen lakás: ez villa-lakás!

Hol a bejárat! A medencére néz
a felfűzött álmod! szelencében ék
a hitvesi ágyad! Külön teremben rég
a csókod, a vágyad! csak emlékedben ég

Mint hajóúton az ár-apály
ringott és forgott a kéz a száj
s mikor megnyílt a tömör halál
hullámokon sodort tovább

Szerelmem figyelj mert elmondom én
láng volt az élet és lomb a remény
mennyi maradt! ennyi maradt
a föld fölött
s az ég alatt

HÁLAADÓ ÉNEK Drága jó anyámnak

Az én anyám, az én anyám
nemcsak jó, de csoda-szép is

az én anyám, az én anyám
megfényesít örök éjt is

az én anyám, az én anyám
félénk szívű, gyöngye asszony.

az én anyám, az én anyám
erős lelkű, bátor asszony

mikor a baj ága felver
s torkon mar a félelem, félelem

fizkörömmel, halk mosollyal
védi-övja, gyámoltítja,
kócos-bogás életem, életem.

Tűzbe-vízbe menne,
hogyha mondanám, mondanám,

sírni kell, oly nagyszerű, hogy
az én anyám, az én anyám.

Ízes Ízek

Augusztus

Fejessaláta székelyesen

2 fej salátát leveleire szedünk, jól megmossuk és konyharuhával jól leszárazoljuk. 2 dl tejjelbe 1 evőkanál olajat, tárkonyt, borsot és sót teszünk. A salátára öntve azonnal tálaljuk.

Seidl Ambrus

A Gyomaendrődi Liget Fürdő Kft pályázati felhívása Fürdő Büfé bérlésére

Pályázat meghatározása: : bérllet, melynek tevékenysége lehet: büfé, gyorsétkező.....

Pályázati határidő: 2005. Augusztus 19. 16⁰⁰

Pályázat benyújtásának helye: Gyomaendrődi Liget Fürdő Szolg. Kft 5500 Gyomaendrőd, Erzsébet liget 2, Ügyvezető ig. iroda

Pályázat tartalma: tevékenység jellege, időtartama, bérlleti díj összege

Bővebb információ: 66/283-750, 386-039

A Gyomaendrődi Liget Fürdő Kft pályázati felhívása üzlethelyiség bérlésére

Pályázat meghatározása: : bérllet, melynek tevékenysége lehet: pedikűr, fodrászat...

Pályázati határidő: 2005. Augusztus 19. 16⁰⁰

Pályázat benyújtásának helye: Gyomaendrődi Liget Fürdő Szolg. Kft 5500 Gyomaendrőd, Erzsébet liget 2, Ügyvezető ig. iroda

Pályázat tartalma: tevékenység jellege, időtartama, bérlleti díj összege

Bővebb információ: 66/283-750, 386-039

METÁL STOP VAS-MŰSZAKI BOLT

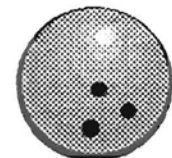
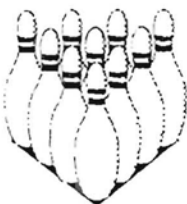
Kerékpár forgalmazó
márkabolt és szervíz
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák,
mosógépek, háztartási kisgépek

Szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
Villanszerelési anyagok

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: 386-909

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

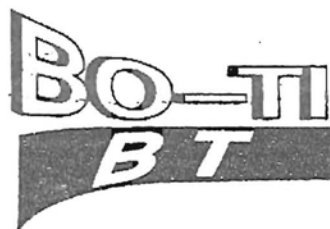

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit.

Bankettek, bálok, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Mezőgazdasági, Műszaki és Szolgáltató Betéti Társaság, Hunya, (Rákóczi u. 55-57.)

mezőgazdasági üzemek, kis-termelők részére komplett mezőgazdasági szolgáltatást vállal.

Biztosítja a termeléshez szükséges műtrágyát, vetőmagot és vegyszert. Vállalja a megtermelt növény tisztítását, szárítását, tárolását, értékesítését.

Érdeklődni lehet: 66/389-689 Tel/Fax, továbbá 66/532-610 sz és 66/532-611. sz. telefonokon.

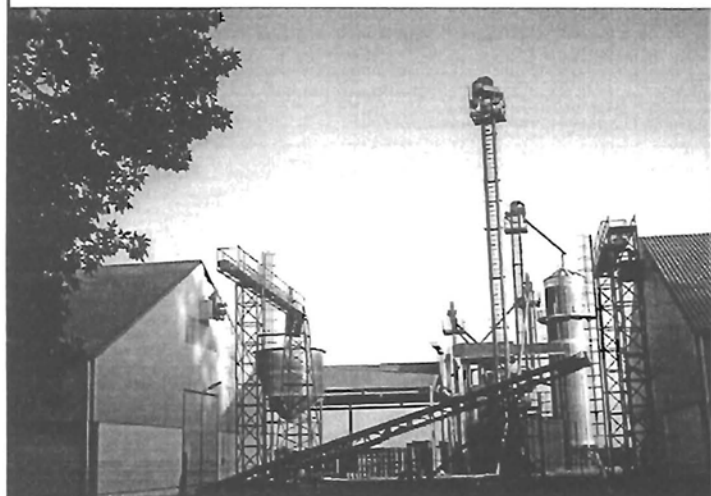
E-mail: boti.bt@bekesnet.hu, boti.bt@mailbox.hu

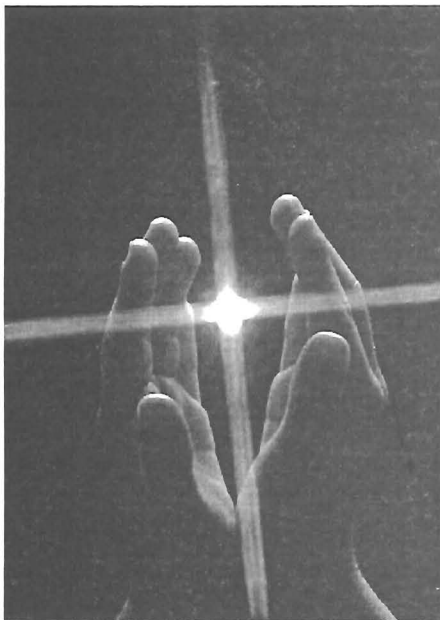
5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
(T/F: 66/386-614, 386-226)

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése – tervezése
- Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interspan bútorok)
- Építőipari anyagkereskedés (Interspan bútorlap...)
- Építőipari gépek, segédesszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsálu, keretes állvány, útpanel...)

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

DÁVID IMRÉNÉ DINYA ANNA, aki a Sugár úton lakott, július 5-én 75 éves korában váratlanul befejezte földi pályáját. Gyászolják: fia és családja, nevelt unokája, gondozója és családja.

GELLAI ANDRÁS NÉ KULIK IRÉN, július 17-én, rövid, súlyos betegség után visszaadta lelkét teremtőjének. 81 éves volt. Gyászolják: unokái, unokavejei, és dédunokái.

HORNOK FERENC, aki Hunya, József A. u. 18 alatt élt, júl. 19-én 76 éves korában megtért Teremtő Urához.

Gyászolják: felesége, veje, fia, menyje, unokái és a rokonság

SZABÓ ZOLTÁN, aki Hunya, Vörösmarty u. 22. alatt élt, júl. 1-én 61 éves korában elhunyt.

Gyászolja: leánya, veje, unokái és a rokonság

SZILÁGYI BOLDIZSÁRNÉ GUBUZNAI ESZTER, aki Hunya, Dózsa u. 14. sz. alatt élt, júl. 17-én 82 évesen elhunyt.

Gyászolják: gyermekei, unokái és a rokonság

SZILÁGYI FERENC NÉ GIRICZ VERONIKA endrödi lakos, július 14-én, 78 éves korában hosszú szenvedés után eltávozott az élők sorából. Gyászolják: férje, gyermekei, unokái, testvére és családja.

TÍMÁR ILLÉS, volt hunyai lakos, aki Szent, Sima F. u. 14. alatt élt, júl. 5-én 84 évesen visszaadta lelkét Teremtőjének.

Gyászolják: felesége, fia és családja

TÍMÁR IMRÉNÉ DINYA MARGIT varrónő, aki korábban Endrődön a Tamási Áron utcában élt, július 6-án, hosszú betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének. 89 éves volt. Debrecenben helyezték örök nyugalomra. Gyászolják: lánya, veje, unokái, dédunokái, testvére és az ő családja, ismerősei.

TÍMÁR SÁNDORNÉ KRUCHIÓ MÁRIA június 26-án 98 korában rövid szenvedés után elment az élők sorából. Gyászolják: lányai, unokái, és dédunokái.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk, Szabó Zoltán temetésén Endrődön részt vettek, virágaikkal, részvétnyilvánítással

tásukkal enyhítették fájdalmunkat.

Drága halottunk szívünkben örökké él. Fogadja be az Úr az Ő országába.

„Mikor a bánat árnya vetül ránk, és szeretetünk eltávoznak mellőlünk, abban bízunk, hogy a Mennyei kertben újra kivirágoznak majd Isten örök ragyogásában.”

Gyászoló család

Az endrödi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrödi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrödi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrödi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endröd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrödi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálójának évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

Lenti kép: Elsőáldozás 1964, Faragó atya közepén

Jobbra: Gyomai fiatal gazdaházaspár az 1900-as évek elején (id. Cs. Szabó Albert és Á. Nagy Mária). A zsinóros szűk magyar nadrágon kívül már minden öltözeti darab „polgári”.

GAZDAKALENDÁRIUM

KISASSZONY HAVA

Információ gazdálkodóknak

Aratás 2005

Tapasztalataim a Keselyös Kft.-ben

A Kft. rövid bemutatása

Paróczai József eligazítást tart

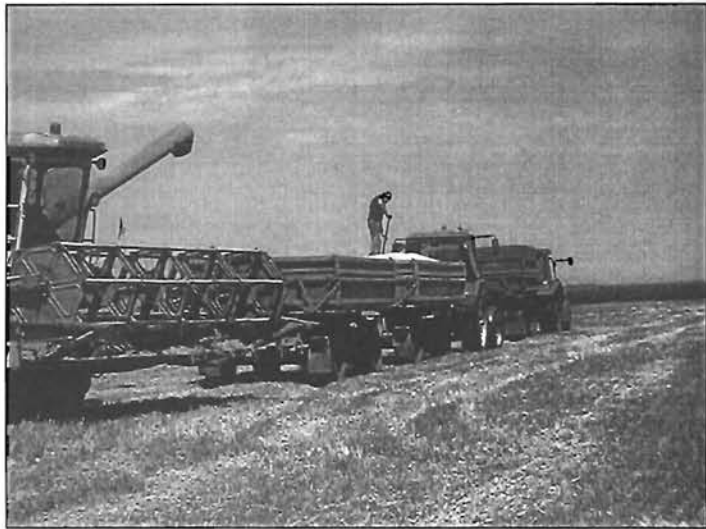
A Kft. szolgáltatással foglalkozik. Nem rendelkezik nagy földterületekkel, hanem a tagok földjeit műveli, de bérmunkát is vállal. A szomszédosan elhelyezkedő földterületeket egybefüggően kezeli, és azonos növénykultúrát termel rajta. Ez több szempontból is gazdaságos, mivel a gépekkel nem kell sokat vándorolni, és ezzel egyszerűbbé válik a talaj megművelése és a termés betakarítása, és így gazdaságosabb, és hatékonyabb a munka.

Jelenleg végéhez közelednek a betakarítási munkák. Ilyenkor a Kft. közös összefogásban van Ipacs József, és Anka Sándor vállalkozókkal, hogy ezzel is hatékonyabbá és gyorsabbá tegyék a betakarítást. Az aratás így nyolc kombájnnal történik, melyből öt a Kft. tulajdona. A kombájnnok összesen napi átlag 90-100 hektárt aratnak. A kombájnnokhoz megfelelő számú szállítójármű tartozik, melyek szervezettsége szintén megfelelő, így nincs fennakadás és a gépeknek nem kell az ürítés miatt állni.

Az aratás értékeléséről kérdeztem Paróczai József urat a Kft. ügyvezetőjét, aki elmondta, hogy elégedett az idei aratás menetével, de az időjárás és a mezei pocok okozta károk miatt a termésátlagokkal nem. A kedvezőtlen időjárás miatt az aratás kezdete kitolódott, így a repce aratását július 1-én tudták elkezdni, de a másnap leesett 56mm csapadék miatt néhány nap szünetet kellett tartaniuk. Repceből 270 hektárt arattak, a betakarítás ideje 4 nap volt és a termésátlag 3,1 tonna/hektár lett. Ezt követően a búza betakarításával folytatódtak a munkálatok, de az ekkor leesett 110mm csapadék miatt ez is tolódot. A területek 60%-án jég is volt, ez 10-12%-os kárt okozott. A mezei pocok kártétel is jelentős volt, mivel a vegetáció végéig károsított. A termésátlag 5,2 tonna/hektár, míg a sikértartalom változó, 30 alatti lett. A 750 hektár búza betakarítása 8 napig tartott.

A repcét Hunyán, a búzát Keselyösön szárították.

Az ügyvezető Úrtól megtudhattam még, hogy az idei ara-

Kombajnűrités

tás nem volt könnyű a kedvezőtlen út- és talajviszonyok miatt.

Ez a nyári gyakorlat számomra hasznos volt, mivel részt vehettem egy több géppel történő nagyon jól szervezett és hatékony betakarításban, ahol az emberek közti munkamorál nagyon jó volt, a gépek pedig fennakadás nélkül dolgoztak.

iff. Várfi András
egyetemi hallgató

Növényvédelmi szakmérnök szaktanácsadási munkákat vállal.
Gyomaendrőd határában lévő földeken, a szükséges munkák szakszerű elvégzése mellett a vegyszerek beszerzését és szállítását is vállalom:
PETRÓCZKI HUNYAD ÁRON
növényvédő szakmérnök
Gyomaendrőd Téglagyári Dűlő 511.
Telefon: 06-70-385-8918